

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ES VIDÉKEN

Egy évre ... 48 kor
Fél évre ... 24 kor.
Egy negyed évre 12 kor.
Egy hóra ... 4 kor.

Nyílttét közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 957.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1918.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Vasárnap, augusztus 25.

Mai lapunk főbb közleményei:

Pilantzer-Baltin áttörte az ellenséges vonalat
Borzalmas rabiógyilkosság a magyar-osztrák határon.

Amerika nem harcol Oroszország ellen.
Gazdák ülése.

Milliók fizetésképtelenség.
A félrevezetett fővárosi sajtó.

Új rend a vasúti utazásnál.

A mintaházak.

A strandról.

Miért nincs értéke a pénznek?

Arad jövője.

Arad város tanácsa azzal a kezdeményező lépéssel, hogy főmérnökét a városok tanulmányozására kiküldötte s a város térképét megrajzoltatja, remélem, nem veszi le a városszabályozási tervet a napirendről, hanem már most kezd foglalkozni Arad jövőjének kérdésével. A város jövőbeli alakulásának irányait megállapítani s a városfejlesztés vezérelveit megvitatni lehet térkép nélkül is. Kár lenne ezekkel várni, mikor már úgy is elkészítünk.

Örvendek, hogy a főmérnök ur Kassán sokat meglátott, a minnek hasznát veheti a város. Nem helyeslem azonban, hogy Kassa egyik hibáját követendő példának tekintti, amikor az új színházat a Boros Béni-térre tervezi. Arad már egyszer elkövette ezt a hibát, amit Kassa csak utánozott. A régi színházzal már torkon ragadtuk egy helyen ezt a szép utvonalat és ez már tíz éven belül súlyos forgalmi zavarokat fog okozni. Ne ismételjék meg ezt

a hibát egy más helyen. Majd nem bizonyosként állíthatom, hogy két-három évtizeden belül a régi színházat lebontják, mert a forgalomnak utjában lesz.

Szerettem volna azt is, ha a főmérnök ur utjáról történt beszámolója során még két dolgról megemlékezik. Az egyik, hogy a Kassára érkező egy szép parkot lát, mikor kilép az ósdi pályaudvarról és ez végien kellemes benyomást tesz az érkezőre. Itt Aradon, ha kilépünk a palotaszertü modern pályaudvarról, a kis vasut megállója körül undort keltő mocsokos falak és dűledező piszkos pajták döbbenenek meg s a ki nem volt még Aradon, azt kinos szorongás fogja el ennek láttára. Mikor a pályaudvart építeni kezdték, ezt már akkor rendezni kellett volna, hogy az új pályaudvart felkészülve várja a környezet.

És nem mondta el a főmérnök ur, hogy Kassa festői vidék közelében települt, a hol a város központjából tizenöt perc alatt természetből megáldott szépségű völgybe viszi ki az embert a villamos és ennek dacára Kassa egy egész helyet parkiroztatott és tart fenn óriási költséggel. Itt Aradon sem szép környezet, sem liget sehol. De sőt a főut közvetlen közelében van már hosszú évtizedek óta egy kis erdő, a mely még ma is vadul növekvő erdő, rendezetlen, vénülő fákkal, bozótokkal. Olyan, mint volt félszázaddal ezelőtt, csak ma még jobban elvényt s ezért még kopottabb, némely helyén a jó izlést sértő piszokkal. Hogy ezt a kiserdőt évtizedek sem formálták parkká, ez is kiáltó bizonyítéka a város mérhetetlen közönyének.

Természetesen találom, hogy a térképbe

beleveszik Zsigmondházát is, de ez szerintem nem elég. Sürgősen mozgalmat kell indítani Zsigmondházának Aradhoz csatolása érdekében. Zsigmondháza, mint adózó alany Aradra jelentéktelen, de fontos városfejlesztési szempontból. A zsigmondházi területekre sürgős szükség lesz. Bizonyos vagyok benne, hogy e törekvésében a vármegye Aradot támogatni fogja, mert hiszen székvárosának jövő fejlődéséről van szó. Ha a Ferenc József-városrészt építeni kezd, de már akkor is, ha a villamost kiépítik, Zsigmondháza erősen építeni fog. Figyelembe sem vehető veszteség, hogy néhány aradi adózó áttelepül Zsigmondházára. Meg kell azonban akadályozni, hogy Zsigmondháza a mai rendezetlen állapotában fejlődjen s a Maros-parton elaprózott telkeken liliputi házak épüljenek.

De revidálni kell a Ferenc József-városrészen a hidig már kiépített út szélességét is. Elég baj, hogy az ut az Asztalos Sándor- és Boczkó-utcáknál megszükül, de annál inkább fel kell venni újra legalább az ujaradi főút szélességét. A városnak ez a része valamikor a legmozgalmasabb lesz, a balparti város résszel való érintkezése következtében. Villamosok találkozója, még egy új Maroshid kiinduló pontja, a gyárvárosból jövő forgalom fókuszja s a személyszállító motoros és gőzhajóknak kikötő helye. Ehhez a jövő szükségletéhez kell felépíteni ezt a városrészt.

Milyen nagy kár, hogy nem pár évvel ezelőtt csinálták meg a város fejlesztési programot. Akkor nem történhetett volna meg az, hogy másfél évvel ezelőtt Zsigmondházán két olyan birtokrészt, a melyre a városnak fejlő-

Egy aradi főispán ékszerai.

(Lukácsy Lajosnak „Esetek az életből” című könyvéből.)

Megírtam már egy ízben, hogy Atzél Péter Aradváros és Aradvármegye kiváló főispánja milyen nagy műbarát volt. A legszebb és legértékesebb festményeket vásárolta össze, műélvezet volt azokat megtekinteni. Módja is volt hozzá, lévén egyetlen örököse sok ezer holdas Borosjenőn és környékén elterjedő latifundiumnak, amely ezidőszert báró Soly-mossy Lajos tulajdonát képezi. Mindenki tudja, ki Atzél Pétert ismerte, hogy szenvedélyes ékszergyűjtő volt. Szekrényei voltak tele a legértékesebb antik és modern ékszerekkel. Barátait, ismerőseit, ha arra alkalom kínálkozott, mindig megfelelő értékes és izléses ékszerekkel lepte meg. Egy ízben tudta, hogy Bécsbe utazom, megkért, hogy egy ügyét intézzem el. Megelégedésére jártam el az ügyben és az eredménnyel meg volt elégedve. Nem ügyvédi eljárás volt, hanem inkább baráti szíveség. Eljárásomat egy értékes nyakkendő-tíval honorálta. Ajándékát nem volt szabad visszautasítani, mert még a legkisebb tiltakozást is sértés számba vette, annyira érzékeny

volt. Nőtlen ember volt, nagyműveltségű és nemcsak Arad vármegyének, de talán a korának a legszebb és legdallásabb férfia. Felesleges mondanom, hogy a nők bálványja volt s akiket figyelmével nagyon is kitüntetett és kedvenceit a legmesésőbb ékszerekkel halmozta el.

Ehhez az ékszergyűjtési szenvedélyhez hozzájárult még az a körülmény is, hogy egy ízben állítólag vőlegénye volt a magyar arisztokrácia egyik leggazdagabb és legelőkelőbb leányának. Meséket beszéltek ekkor azokról az ékszerekről, briliánsokról és gyöngyökről, a melyeket menyasszonyának összehordott. A budapesti, bécsi s párisi legelőkelőbb ékszerészek, ha valami kiváló ékszer került ki műhelyükből, azt mindig elsősorban Aczél Péternek ajánlották fel, aki azokat óriási vagyona és nagy jövedelmei révén meg is vásárolhatta. Boldog, irigyelt ember volt.

Azonban rosszul számított, többet költött, mint amennyi jövedelme volt s ez megbosszulta magát. Házasságából semmi nem lett, állítólag a grófkisasszony hibájából. Hogy Aczél Péter meg nem házasodott, nagy kár volt. Családi ága, amelynek ő volt az utolsó férfi sarja, vele kihalt és meg kellett fordítani nemesi ci-

merét a családi sirboltban. De veszteség volt a közre is, mert bizonyos, hogy egy szerető hitves oldala mellett oly eszeveszett és észnélküli pénzpazarlást nem folytatott volna, talán ma is meg lenne a nagy vagyon és nem halt volna ki ez az előkelő uri család.

Midőn, mint említettem, az eljegyzése felbomlott, az exmenyasszony, mint ilyenkor szokásos is, visszaküldötte Aczél Péternek az összes tőle kapott ékszereket. Maga Aczél Péter is elcsodálkozott, amidőn az ő felkérésére Tormássy aradi ékszerész az Aradi Első Takarékpénztár ékszer zálogosztályának becsülete, azokat rendezte, ilyen nagymennyiségű értékes ékszer nem egy budapesti, vagy bécsi, hanem még egy párisi ékszerész kirakatában is nagy feltűnést keltettek volna.

Aczél ezen időtájtban aztán miként mondani szokás, kezdett vagyoniilag lecsuszni. A többi között, hogy pénzzavarán segítsen, zálogba tette úgy a birtokában volt, valamint az eljegyzése felbontása folytán visszakerült ékszereket és drágaköveket. Az Aradi Első Takarékpénztár, melynek akkor zálogosztálya volt, kivételesen 10.000 forint kölcsönt adott rájuk. Kivételesen, mert az alapszabályok nem igen engedték meg, hogy egy zálogbátéví olyan

dése érdekében szüksége lesz. a magán spekuláció szerezen meg, és daraboljon el száz és száz tulajdonos között. A hiba, megtörtént, de mielőtt a város lépést tesz fejlődésében e területek felé, módot kell találni lehetőleg már most, hogy e területek felett annak idején ren-

delkezési joga legyen. Száz és száz magán ember üzérkedésére nem lehet bízni a város fejlődését. Jobb a hibát beismerni és javítani, mint a hiba elkövetésének tagadásával azt továbbra is fenntartani.

Ujradí.

Amerika nem harcol Oroszország ellen.

(Franciaországban terjed a bolsevikizmus.)

Bern. Newyorki jelentés szerint Maresch tábornok a következő nyilatkozatot tette a szenátus hadügyi bizottságában:

— Fentartás nélkül jelenthetem ki, hogy azt a gondolatot, hogy Oroszországban egy amerikai csapattal visszaállítsuk a keleti frontot, egyenesen nevelésnek tartom. Amerika szándékát Vladivosztokban és Archangelszkben kizárólag a katonai készletek megvédelmezésére szorítkozik. Az amerikai haderők szétforgácsolását a legnagyobb oktalanságnak tartom. Oroszországi hadműveleteink célja csupán a cseh-tótok megvédelmezése. Semmiféle változást nem tehetünk mostani és régebbi álláspontunk között. A cseh-tót államnak Anglia által történt elismerését, fejezte be Maresch tábornok, itt nagy tetszéssel fogadták.

Genf. Párisi jelentések szerint augusztus 20-án éjjelkor az északi tenger angol kikötőit elzárták. Az elzárás oka és időtartama ismeretlen.

Zürich. A Petit Parisien jelenti Washingtonból: Amerikai politikai körökben élénk megbeszélés tárgyat képezik Hintze és Solf legutóbbi nyilatkozatai, amelyekben úgy a politikusok, mint a lapok legnagyobb része jelentékeny közlekedést vett észre ahhoz az alaphoz, mely a békéhez közelebb vihet. Lang Sing külügyi államtitkár kijelentette, hogy a jövő hét folyamán válaszolni fog a két államférfi bevezérére. Lang Sing válaszát nemcsak az Egyesült-Államokban, de az entente többi országaiban is a legnagyobb érdeklődéssel várják.

nagy hitelt vegyen igénybe. Az ékszerek legálább is tízszer annyit értek. Miután Bécsből és Budapestről idehívott ékszerészek, akiknek Aczél az ékszerek vételét felajánlotta, elfogadható ajánlatot nem tettek, Aczél kérésére az Aradi Első Takarékpénztár igazgatósága elhatározta, hogy a Takarékpénztár akkori vezérnökét elhunyt apósomat, Lukácsy Miklóst az ékszerekkel Párisba küldi, hogy ott próbáljon szerencsét azok eladásával. Miután Aczél Péter a költségeket fedezte, egy Testory nevű előkelő bécsi ékszerészt adtak melléje szakértőtől és kísérőtől.

A nagyértékű ékszereket két nagy bőr bőröndbe csomagolták és utnak indult az expedíció. Párisba érve, Lukácsy Miklós és Testory különféle ékszerügynökökkel léptek érintkezésbe, mert autoritásuk volt, hogy az ékszereket egyenként nem, csak együttesen adják el. Néhány napi járás-keles után ajánlottak nekik egy Rotschild nevű bankárt (azt hiszem aligha a világhírű Rotschildok közül), aki Aczél ékszeresét futólag megtekintette és kijelentette, hogy egyben hajlandó azokat átvenni, de előbb áthivatja Londonból Goldschmidt nevű vejét, aki ékszerész és szakértő és annak szakértői véleményétől tette függővé az ügyet megkötését. A meghívott Goldschmidt másnap meg is érkezett Párisba, egyenként megvizs-

gálta és megbecsülte az ékszereket, amelyek mindegyike saját bársony és bőrdobozába volt elhelyezve. Rotschild, a vejével a történet értekezés után, kijelentette, hogy az összes ékszerekért 300.000 frankot adni hajlandó. Apósom csak annyi időt kért tőlük, hogy Aczélnek ezt megsürgönyözhesse és arra választ kapjon. 48 órán belül megjött a sürgönyválasz, hogy az ékszereket a felkínált árért odaadhatja. Képzhető, hogy az akkori viszonyok szerint mily óriási összeg volt 300.000 frank és mily nagymennyiségű szép ékszer vételére volt ez. Rotschildék kívánságára egy közjegyzőnél kötötték meg a szerződést, aki az ékszerekről leltárt is készített és másnapra tüzték ki az átvétel és a kifizetés idejét.

Az éjjel azonban apósomhoz Aczélól egy újabb sürgöny érkezett Párisba, melyben az állt, hogy ha nem adják még el az ékszereket, azt ne adják el, hanem hozzák vissza Aradra. Apósomat végtelen kellemetlenül érintette a sürgöny tartalma, mely az ügyletet ily előrehaladt stádiumába lefújja. A legnagyobb zavarral állított reggel Rotschildhoz, ahol Goldschmidtet is ott találta. Előadta a jövelele célját és átadta neki a sürgönyt. A két vevő meglepetten nézett apósomra és egy mellékszobába vonultak. Visszajövet, odafordult Rotschild az apósomhoz.

folyik a szindikalizmus terjesztése érdekében. Az agitátorok óvatosan dolgoznak, nem a pillanatnyi helyzet ellen, nehogy kihívják a katonai felsőbbség haragját maguk ellen. Azt hirdetik, hogy ők a jövő számára szervezkednek, a béke napjaira, azaz, olyan politikai hatalmat akarnak teremteni, mint az orosz szovjet-kormány.

— Másszóval, bolsevik propaganda folyik a francia lövészárkokban, mely a szindikalizmus cégére alatt terjeszkedik, de valójában a mai Franciaország alkotmánya és államrendje ellen tör.

Jellemző tünet, hogy a szociálista sajtónak nem szabad írnia e mozgalmakról.

TANÜGY.

(—) Javító-, magán és felvételi vizsgálatok az aradi kir. főgimnáziumban. Beiratások. — Tanévmegnyitás. Az aradi kir. főgimnáziumban a javító vizsgálatok aug. hó 29-én, csütörtökön reggel 9 órakor veszi kezdetüket s egész napon át tartanak. Ezen vizsgálatokra a tanuló évvégi bizonyítványával tartozik megjelenni. A felvételi vizsgálatok, valamint a magánvizsgálatok írásbeli része pénteken, aug. hó 30-án tartatik meg. A szóbeli magánvizsgálatok pedig szombaton, aug. hó 31-én lesznek. A magántanuló jelentkezéskor tartozik az igazgatónak átnyújtani folytatott tanulmányainak rendjét, illetve azokról egy kimutatást. A felvételi vizsgálatot tevő tanuló szintén benyújtja az utolsó osztályról szóló bizonyítványát, valamint keresztlevelét. A beiratások szept. hó 2., 3. és 4. napjain lesznek d. e. 9—12 óráig; az első napon d. e. 10-ig csakis első osztályú tanulók vétetnek fel és első sorban helybeliek, ezentúl a többi osztályok tanulói első sorban szintén helybeliek. A felvételt a tanuló személyesen, szüleiével vagy azok megbízottjával tartoznak megjelenni s anyakönyvi kivonatát, újraoltási, valamint iskolai bizonyítványát felmutatni. A beiratásnál 17 korona felvételi díj

— Mondja kérem, kellemetlen volna Önnek, ha az ékszereket átadná és itt hagyná? mert hisz az üzletet megköltöttük!

— Szó sincs róla, válaszolt az apósom. nekem szemrehányást nem tehetnek, mert eljárásomat igazolja Aczél jóváhagyó sürgönye, de mégis tekintve a másik sürgöny tartalmát, jobb szeretném, ha az ügylet meg nem történt volna.

— Hát tudja mit — szolt Rotschild újból — fizesse ki a közjegyzőt, az ékszereket nem vesszük át. És ezzel apósom és Testory a két nagy bőrönd ékszerrel hazajöttek. Itthon aztán báró Wodianer Albertné, Aczél Péter öregebbik nővére, kifizette a takarékpénztár zálogosztálya követelését és az összes ékszereket a gyomai kastélyába vitette, hogy később mi történt az ékszerekkel, nem tudom.

Csak azt említem még meg, hogy Aczél Péter halála után az aradi takarékpénztár zálogosztályában két óriási láda Aczél-féle zálog-ezüstnemű maradt. Talak, tányérok, korsók, csészék, csupa vert ezüstből, egyik-másik az ötvösmunka remeke, továbbá ezüstkanalak, kések és villák, amelyeket aztán árverésen özv. Kintzig Mária előkelő gazdag aradi urinó vásárolt meg és családja tagjai között elosztotta.

fizetendő. A tanévet megnyitó ünnepély és „Veni Sancte” szeptember 5-én lesz a minoriták templomában, hol minden rom. kath. válású tanuló megjelenni tartozik reggel 8 órakor. A rendes előadások szeptember hó 6-án kezdődnek. — Az igazgatóság.

(—) **Vizsgálatok és beírások a főreáliskolában.** F. hó 30-án, pénteken reggel 9 órától tartják a reáliskolai javító-, magán- és pótvizsgálatokat a közművelődési palotában, a fölvételi vizsgálatokat pedig 31-én, szombaton ugyanott délután 4 órától. A beírások ellenben a liceum épületében lesznek szeptember 2., 3. és 4-ik napjain délelőtt 9—12 óráig. Az iskolaév megnyitása szeptember 5-én. Javítóvizsgálatra azok a tanulók bocsáthatók, akik mult iskolaévvégi bizonyítványukat a vizsgáló-bizottság elnökének henyújtják. A fölvételi vizsgálatra jelentkezők tartoznak középfoku tanulmányaikra vonatkozó valamennyi osztálybizonyítványukat bemutatni. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak kivételes intézkedésére a folyó iskolaévben az aradi áll. főreáliskolában javító és pótló érettségi vizsgálatokat is tartanak szeptember hó 7-én az igazgató elnök lével.

(—) **Iskolai beiratás.** Az aradi izr. elemi fiu- és leányiskolában a tanulókbeírása f. évi szeptember 1., 2. és 3-án d. e. 9—12 óráig történik. A tanítás szeptember 4-én kezdődik. — Figyelmeztetnek a szülők, hogy születési igazolvány nélkül az I. osztályba egy tanuló sem vehető fel. — Az igazgatóság.

Gazdák ülése.

(Több vármegye gazdái gyűlésének Aradon.)

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület szombaton délelőtt 10 órakor tartotta Vásárhelyi József igazgató-elnök elnöklete alatt, egyesületi székházának tanácstermében ez évi III. igazgatóválasztmányi ülését. A tárgysorozatot Alföldy Pál gazdasági tanár terjesztette elő, melynek során örvendetes tudomásul szolgál, hogy az egyesület a hónap folyamán 360.000 csomag dohányt osztott ki a vármegye mezőgazdasági munkásai és cselédei között s újabb hasonló nagyságu dohányszállítvány a munkások részére utban van. Ugyancsak örvendetes tudomásul szolgált a vármegye törvényhatósági bizottságának határozata, mely méltányolván azt a buzgó és önzellen munkásságot, mellyel az egyesület a vármegye köz-igazgatását évtizedeken keresztül eredményesen támogatta, az eddigi 2400 korona szubvenciót 10.000 koronára emeli fel. A csanádvármegyei gazdasági egyesület felhívása folytán elhatározott, hogy az őszi vetések befejezése után Arad-, Csanád-, Csongrád-, Békés-, Torontál- és Temesvármegyek gazdáinak bevonásával a dohánytermelés körül mutatkozó bajok orvoslásának megbeszélése céljából Aradon közös értekezletet tartanak. Elfogadta ezután az igazgató-választmány az elnökségnek a kormányhoz intézett feliratát, melyben kéri, hogy a frontokon felszabaduló mezői vasuti felszerelések és teherautomobilok a magyar mezőgazdaság részére biztosítassanak megjelölve azokat a vasutakban szegény megyékben vidékeket, melyeknek kis vasutakkal való behálózása a vármegye eminens érdeke. Mayerhoffer Lajos indítványára elhatározta azután a választmány, hogy a gazdasági cselédség lábbeli és ruhászükségletének biztosítása végett felir a földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszterekhez. Végül örömele üdvözölte az Átmenet-gazdasági Részvénytársaságnak a kereskedelmi, ipari és gazdasági érdekelttség összevonása útján leendő megalakítását.

Az ülés végén jelentette Vásárhelyi József elnök, hogy Ipolyi-Keller Iván ügyvezető-titkár állásáról lemondott. A választmány hálásan emlékezett meg a távozó ügyvezető-titkár tizenhárom évi eredményes működéséről, távozása fölött élénk sajnálatát fejezte ki s érdemeinek elismerését jegyzőkönyvben örökítették meg.

Elnök indítványára az ügyvezető-titkári állásra egy évi próbaidőre tanári állásának érintetlenül hagyásával Alföldy Pál gazdasági tanár választatott meg, aki az elnökség és a választmány bizalmát meleg szavakkal köszönte meg.

Borzalmas rablógylkosság a magyar-osztrák határon.

(Egy kocsis kövekkel agyonzuzta gazdáját.)

(Telefon.) Bestiális kegyetlenséggel elkövetett rablógylkosság tartja izgalomban az egész felvidéket. Egy a Tátrából hazatérő 19 éves fiatalembert az uton saját kocsisa megölte, teljesen kifosztott és holttestét az erdőben rejtette el. A véres bűnyűnek nagy érdekességet ad az a körülmény, hogy a rablógylkos előbb került csendőrkézzre, mint ahogy a meggyilkolt holttestét megtalálták. A borzalmas eset részletei a következők:

Fábián Szlovik Ferenc szepeshelyi hentes Ferenc nevű 19 éves fia, aki most végezte a szepeshelyi püspöki tanítóképző 8 éves tanfolyamát, néhány nappal ezelőtt kocsin éjjel indult haza a Tátrából, ahol husszúúmányokért apja részére 16.000 koronát vett fel. A kocsi egy Koranyek nevű rokkant katonára, Szlovikék régi kocsisa, hajtott. A fiatalember az uton elaludt a kocsiban. Amikor a kocsis a magurai útra ért, Koranyek elérkezettnek látta az időt, hogy puztetit elkövesse. A gyilkos óvatossággal, hogy a fiatalember fel ne ébredjen, leszállt a kocsiról, az utról egy két kilós hatalmas követ vett fel és ezzel a szerencsétlen fiut előbb halántékán vágta, azután pedig addig ütötte-verte a fejét, amíg csak életet

sejtett benne. Közben a kocsis a magurai hegy tetejére ért. Itt a gyilkos egy tisztáson át a közeli erdőbe hajtatott, a hullát levetkőztette, teljesen kifosztotta, a kocsis ponyváját ráterítette, a lovakat pedig szabadon bocsájtotta. Ő maga Keresztényfalván át Galiciába szökött és hamarosan elérkezett szülőhelyére, Kloprienkő városkába, ahol gyorsan utolérte a végzet.

A rákövetkező napon találkozott Goldmann Jakabné szepeshelyi asszonnyal, aki már tudta, hogy a fiatal Szlovik eltűnt. Az asszonynak feltűnt, hogy a kocsis a fiatal Szlovik ruháit viselte. Ezért becsalta egy közeli kocsmába, ahol mindaddig itatta, míg az időközben értesített csendőrök meg nem jelentek. A csendőrök megmotozták és az elrabolt pénzből 15180 koronát megtaláltak nála. Mialatt a gyilkos egy szerencsés véletlen folytán gyorsan csendőri kézre került, a fiatalember szülei balsejtelmektől gyötörve, kétségbeesetten keresték fiukat. A lovakat meg is találták, de se a kocsisnak, se a fiunak nem volt nyoma. A galíciai csendőrök három nap előtt elhozták a gyilkost a faluba, aki élvezetie a csendőröket a gyilkosság színhelyére. Ott megtalálták a kocsi és az ifju holttestét. A gyilkost beszállították a löcsői törvényszék fogházába.

Miért nincs értéke a pénznek.

(Tíz ezer koronás bankjegyek terve.)

Néhány nap előtt érdekes előjelent meg a Pester Lloyd vezetőhelyén, amelyel Hegedüs Loránd dr. országgyűlési képviselő irt. A kiváló közigazdasági író és tudós sorait mindenekelőtt a monarchia mindkét kormányának és az osztrák-magyar bank vezetőférfiainak ajánlta figyelmébe, aminek viszont az a hátránya, hogy a nép különösen a vidéki lakosság nem olvashatta a német nyelven irt sorokat.

Hegedüs Loránd értekezett az a kiinduló pontja, hogy a drágaságot jórészt az óriási papírpénzbőség idézi elő, tehát mindenekelőtt a bankóradatnak kell utját állni. Ennek különféle módját ajánlja a szerző. Mindenekelőtt ki kell vonni az elfoglalt területek forgalmából az osztrák-magyar pénzeket és helyettük a szerbeknek dinárt, a montenegróiaknak pervezet, a lengyeleknek márkát és az ukránoknak rubelt kell adni és ezzel milliárdokra menő korona válik fölöslegessé. Ezekkel a pénzekkel kellene fizetni az elfoglalt területeken állomásozó katonákat is, akik ott élnek és vásárolnak.

Az osztrák-magyar bank eddigi kimutatásai szerint mintegy 25 milliárdnyi osztrák-magyar papírpénz van forgalomban. Hegedüs szerint a valóságban sokkal kevesebb, mert a négy év óta dúló harcokban rengeteg papírpénz rongyoldott, pusztult el és került ki a forgalomból és ugyancsak sok az, ami ellenséges betörés és fogásba került katonáink által ellenséges külföldre került. Ezekről az osztrák-magyar bank természetesen nem vehet tudomást és bár nem léteznek, mégis mint ijesztő rémek szerepelnek a kimutatásban.

Ennek tisztázása és a külföldre került pénzek elértéktelenítése érdekében azt javasolja Hegedüs, hogy az Osztrák-Magyar Bank adjon ki új bankjegyeket és rövid idő alatt cserélje be a régieket. Meg van róla győződve Hegedüs, hogy a jelzett két mód legalább négy milliárddal csökkentené bankjegyállományunkat, ami a valuta lényeges javulását vonná maga után.

Az Osztrák-Magyar Bank az új bankjegy kibocsátást azzal hártja el, hogy nagy a papírpénzbőség. Hegedüs ezzel szemben azt mondja, hogy teljesen rendelet kibocsátásánál, másrészt azt ajánlja, hogy készítsenek 10 ezer koronás bankjegyeket is, amikre szükség is van, meg nagy papírmegtakarítással járna.

Ezzel még természetesen nem érnék teljesen cél. Szükséges a bankjegyeket idehaza is csökkenteni. Erre különféle módról is beszél. A pénz értékének 10 százalékos csökkentése is figyelembe jöhetne, amely esetben a pénz beváltásánál ezer korona helyett csak 900 koronát fizetnének, de lehetne nagyobb vagyon, vagy jövedelmi adó kivétele által is elérni.

E javaslatok fölött vitatkozni ma még korai lenne, de kétségtelennak látszik, hogy a monarchia kormányainak rövidesen igen erélyes rendszabályokat kell majd foganatosítani, mert a bankok további szaporulata a pénz értékének és vásárló képességének csökkentését vonja maga után, ami viszont a drágaságot fokozza. Ha a papírpénzállományt legalább 25 százalékkal sikerülne csökkenteni, akkor a drágaság minden hatósági intézkedés nélkül szintén csökkenne legalább ugyanannyival.

SPORT.

† Az Aradi Athletikai Club tisztelettel meghívja tagjait a f. hó 31-én d. u. 6 órakor az Acsev. nagytermében tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tárgy az ATE-val közösen építendő sporttelep ügye. — Elnökség.

† 33-as Tisztek—ATE. Revans jellegű mérkőzés keretében találkozik ismét holnap délután a két csapat. A tiszti csapat a hétfőn oly kiválóan szerepelt összeállításban játszik. Az ATE csapata az őszi bajnokságban résztvevő játékosait állítja ki a tisztek ellen. A mérkőzés az Óvartéri sporttelepen ma délután fél 6 órakor kezdődik, helyárok a rendesek.

Pflanzer-Baltin áttörte az ellenséges vonalat.

(Váltakozó harcok nyugaton.)

Budapest, augusztus 24. (Hivatalos) jelentés. *Olasz harctér:* 23-ára virradó éjjel olasz repülők megtámadták Bozent és Crisit. Az ellenség 30-nál több bombát dobott le, amely több lakost megölt és megrongálta a kórházat. Az arcvonalon nincsenek nagyobb harci cselekmények.

Albániában Pflanzert-Baltin vezérezredes hadereje az ellenséges vonalakat áttörte és támadásait a Kumanitól délre emelkedő magaslatokra terjesztette ki. Evvel egyidejűleg Barráttól északnyugatra behatoltunk az olaszok állásaiba. Tegnap a Berenal elért sikert növeltük és heves ellentámadásokkal vertük vissza az ellenséget. Derék csapataink a Silovas hegyvidéken is tért nyertek.

Repülőink hatásosan bombázták a Valona mellett levő repülőtelepeket. A vezérkar főnöke.

Berlin, augusztus 24. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati harctér: Rupprecht trónörökös hadcsaportja és Boem vezérezredes hadcsaportja: Az angolok a támadásaikat észak felé az Arrástól délkeletre fekvő területig dél felé pedig a Sommen át Raulnesig terjesztették ki. Bühloy és Marwitz tábornok hadseregei megverték a túlsúlyban levő ellenséget. Napfelkeltekor Arrástól Raulnesig igen erős tüzérségi harc vezette be a csatát. A Coyelles mindkét oldalán előretörő ellenség elől előcsapataink a kapott parancsoknak megfelelően harcolva kitértek és Croiselles-sí legere vonultak vissza. A harcot Baqaumetól északra a St loger achiet le grand miradumont vonalain fogadtuk el. Az ellenségnek reggeli támadásai ezen vonalon összeomlottak. A délután megindított rohamunk Murai irányában tért nyert. Porosz ezredek, amelyeket északkeleti irányban vezettek ellentámadásra, ismét visszaverték a Müroittól előrenyomult ellenséget. A

Baqaume irányában végrehajtott ellenséges támadások vonalainkat Behagnies pysre nyomták vissza. Itt helyi tartalékaink az ellenséget megállították és az este megismételt erős támadásokat visszaverték. Miramont mindkét oldalán egy négyszer megismételt támadás vonalaink előtt összeroppant. Baumeister, a 21-ik számú tábori tartalék tüzérezred második ütegeinek alórmestere 21-én itt egyetlen ágyúval az ellenség 6 páncélcocsiját semmisítette meg. Az ellenség Hamoltól keletre és az Avre keleti partján megvetette a lábát, de az Albertből kiinduló támadás a várostól keletre összeomlott. A Pys mentén való catslakozás elérése érdekében Miraumottól és Andrettól keletre levő területig vonul vissza. Vonalainkat a Sommetól délre porosz csapatok, amelyek már augusztus 9-én ezen a helyen egy angol előretörési kísérletet megakadályoztak, tegnap is a Cappy frojacourt bemando villers ellen irányított angol támadásokat ezen vonaltól nyugatra visszaverték.

Az Avre mindkét oldalán az Ois és Ovette mellett kisebb gyalogsági harcok. Dél előtt a részleges támadásokat visszavertünk. Este az ellenség igen erős pergőtűz után nagy egységes támadásra tört előre, amely teljesen meghiúsult. A Crecy au motera aubigni és chauvigni mellett átmenetileg előnyomult ellenséget ellentámadással a kiindulási vonaluk mögé vetettük vissza. Az ellenségnek készenléti állásait és oszlopait Bezaponin szakadékban különösen nagy eredménnyel támadták meg harci repülő rajaink. Udet hadnagy 59 és 60-ik légi győzeimét aratta. A legutóbbi napokban Laumann hadnagy 25 és 26-ik Dóri alórmester 22 és 23-ik, Aufhardt főhadnagy 21., Greip főhadnagy és Bucher hadnagy 20-ik légi győzeimeket aratták. Ludendorff. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Milliósz fizetéseképtelenség.

(Egy budapesti tőzsedebizományos hagyatékából hiányzik egy millió értékű részvény.)

A múlt hónap elején hirtelen elhunyt Győri Dezső, a Győri és társa tőzsedebizományos cég főnöke. A rokonszenves, alig 31 éves fiatal ember halála a tőzsdén általános részvétet keltett, mert korrekt, megbízható üzletembernek ismerték, aki nagyforgalmu tőzsedéjzetében kötelezettségeinek mindig eleget tett. Azt tudták róla, hogy nemcsak mint ügynök és bizományos tevékenykedik, hanem játszik is, de angazsmánját általában nem látták túlnagynak. Győrit általában vagyonos embernek tartották és szerencséskezű börzeáner hírében állott. Halála után a hagyaték tisztá vágyonál legalább másfél millió koronára becsülték.

A múlt héten már rebesgették a tőzsdén, hogy Győri örökösei nem tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek s az üzlet lebonyolítását túlságosan soká huzzák. A valóság az volt, hogy Győri apja és felesége — akik a hagyaték rendezését megkezdték — képtelenek voltak az üzletet áttekinteni s megbízást adtak a család egyik rokonának, Fürst Samu tőzsedebizományos, Giroegyleti kálacióőrnek, hogy az aktívákat és passzívákat állapítsa meg. Fürst megdöbbenve konstátálta, hogy Győri — bár nagykitérjedésű üzletet bonyolított le — nem vezetett rendszeres könyveket s csak ez év júniusában — amikor a

zavarok ugylátszik felszaporodtak. — alkalmazott először könyvelőt. Kellő feljegyzések hiányán a helyzet tisztázása lassan haladt előre, míg nem Fürst a múlt héten megállapította, hogy Győri Dezső tartozásai meghaladják az 1,600.000 koronát, amelyre a követelések és az értékesíthető vagyon alig nyújtanak 600.000 korona erejéig fedezetet.

Amikor ez a tényállás Fürst által megállapítást nyert, az örökösök minden fizetést beszüntettek s közölték az érdekeltekkel, hogy a meglevő 600.000 korona felhasználásával 40 százalékos egyezséget ajánlanak. Az érdekeltek holnap, vasárnap délelőtt 1 órakor gyűlnek össze az elhalt tőzsedebizományos irodájában, Arany János utca 16. szám alatt, hogy egyrészt a státuszt felülvizsgálják, másrészt a további teendők tekintetében határoznak.

A Győri-féle inzulencia a maga nemében a legérdekesebb fizetéseképtelenségek egyike. A helyzet ugyanis az, hogy az egy millió koronás passzívum akként mutatkozik, hogy Győri Dezső saját spekulációjára használta fel a nála létben levő értékpapirokat, azokat eladta s a pénzt a tőzsdén valószínűleg elvesztette. Az egy millió korona a depnált értékpapirokból hiányzik, míg a tényleges tőzsdéi differenciákból mutatkozó követelések alig tesznek ki 20.000 koronát. A fizetéseképtelenség — éppen a hiány eredetére való tekintettel — nem annyira a tőzsdét érinti, mint azokat az ügyfeleket, akik Győrinél játszottak és

értékpapirjaikat angazsmánjaik fedezetére Győrinél hagyták. A legsúlyosabban állítólag azok károsodnak, akik Győri önállósítása alkalmával bízták rá értékpapirjaikat.

ARADI PROBLÉMÁK.

A mintaházak

Tisztelt szerkesztő ur! Az „Aradi mintaházak” tárgyában megjelent vezércikk olyan általános közérdeket szolgál, hogy az eszmét állandóan felszínen tartani, azzal behatóbban foglalkozni és az ügyet sikerre vezetni, a városi lakóknak, de első sorban a tisztviselői karnak ugyyszólván létérdeke.

E téren Aradon lakó összes tisztviselőknél haladéktalanul szervezkedni kellene, hogy az eszme kivitelére a szükséges munkálatok — a költségeknek utólag való megállapítása mellett — a legkisebb részletekig kidolgoztassanak és a háboru után Aradon egy új, a változott viszonyok követelményeinek minden tekintetben megfelelő városrész épüljön fel.

A megoldásnak abban a keretben szabadna mozogni, hogy minden jobb javadalmazásu tisztviselő saját házat — lakbérének leköltése mellett — 15—20 év alatt letörleszthesse.

Az életrevaló eszme tulajdonképpen lényege, hogy kistelkeken kényelmes, jó beosztásu, szóval minden tekintetben megfelelő, a mai rendszernél jobb, egészségesebb, emellett lényegesen olcsóbb házak épüljenek, egy, vagy több lakással, zárt sorokban, vagy villaszerűen.

Pályázatot hirdetni ilyen tervekre nem szükséges, az a nyugati népeknél régen megvan oldva és pl. Németországban a kis lakások kérdésének minél jobb megoldása évtizedek óta állandó főfőrekvését képezi az építészetnek, mert ők a népek fokozatos fejlődésének régóta abban látják az alapját.

A jelenlegi hosszantartó, nagy háboru különösen nagy hatást gyakorol ebben az irányban úgy Németországban, mint nálunk, mert e tekintetben eddig még soha nem tapasztalt nagy vágy vett rajtunk erőt. Általános az óhaj, hogy jól kialakított szerény, de saját otthonunk legyen.

Ez a vágy egyúttal egy nagy átalakulásnak az utjelzője szociális téren. Eddig a tisztviselők nagy százaléka, mert semmijük sem volt, csak adósságuk, független gond nélkül uraknak képelték magukat, piperészkedtek, hogy többet mutassanak a valóságnál. Jövőben, ha egy ilyen gondolkodásu tisztviselőnek háza lehet, könnyebben fog megőszülhetni. Otthonát, családját jobban fogja megbecsülni. Saját kedves otthonában, virágos kis udvarában, szóval saját kicsiny paradicsomában jobban fogja magát érezni, mint a füstös kávéházakban, lebu-jokban és szabad idejének legnagyobb részét a családja körében fogja tölteni.

Mintaházak fogalom alatt nem szabad architektonuson kialakított kis palotákat építeni, hanem olyan házakat, melyek első sorban a szociális törekvések szolgálatában állanak. Ezt a kérdést tárgyalja egy hamburgi neves építésznék múlt évben kiadott könyve, amely sok jól áttekinthető tervre támaszkodva, alkalmas arra, hogy a mintaházak kérdésénél hasznos tanácsadót szolgáljon. A könyvet olcsó áránál fogva minden érdeklő fél megrendelheti. Címe: Die Kleinwohnung. Studien zur Wohnungsfrage. Von Professor Fritz Schumacher. Bandirektor in Hamburg.

Rényi Miklós.

A félrevezetett fővárosi sajtó.

(Valótlan hírek az aradi újságíró-sztrájkjéről.)

Az aradi lapok munkatársainak sztrájkjáról a legképtelenebb tudósításokat olvassuk a ma érkezett budapesti lapokban. Egyik-másik újság annyi valótlanságot talál fel, hogy nem is volna szükséges reflektálni rá, mert az aradi közönség, mely élénk figyelemmel kísérte a sztrájk minden fázisát, a közleményeket mosolyogva olvasta.

Az egyik lap azt írja, hogy „az aradi újságírók szombaton éjjel kimondták a sztrájkot és az aradi lapok vasárnap reggel *nem jelentek meg*.” A fővárosi lapok, melyek csereviszonyban állanak az aradiakkal, nagyon könnyen meggyőződhetek volna, hogy ez az Aradról küldött tudósítás valótlan, mert az aradi lapok folytonossága *egyetlen napig sem szűnt meg*. A munkatársak abba hagyták a munkát, de a szerkesztők — egytől-egyig régi hivatásos újságírók — tovább dolgoztak és biztosították az újságok akadálytalan megjelenését.

Egy másik fővárosi lap azt hozza, hogy „a sztrájk óta az aradi lapok fővárosi tudósítást nem kapnak és most egyetlen értesülésük, egyetlen pesti híruk sincs.” Az igazság ezzel szemben az, hogy az aradi lapok éppen olyan bő és kimerítő telefon-tudósítást kapnak Budapestről, mint azelőtt. Igaz, hogy a sztrájkba lépett munkatársak a legnagyobb aknamunkát folytatták a tudósítás megakadályozására, de ez éppen úgy nem sikerült nekik, mint a hogy nem sikerült az a törekvésük, hogy az aradi közönség újság nélkül maradjon. Az aradi lapok a sztrájk-alatt megszervezett budapesti tudósító-irodája az első perctől kezdve jól működött és most már teljesen tökéletes apparátussal végzi a hírszolgálat nagy, munkáját.

Azt írja egyik félrevezetett budapesti lap, hogy „az aradi lapkiadók szigorúan elzárkóznak az újságírók nevetségesen szerény és a megélhetési viszonyokhoz képest egyenesen elenyésző követeléseik elől. Az öt aradi lapnál dolgozó huszonhét hivatásos újságíró összes követelése és a kiadók ajánlata közötti különbség az év egész hátralevő részére mindössze háromezerhatszáz koronát tesz ki.”

Aradon mindenki tudja ezzel szemben, hogy a laptulajdonosok — bár erre a fennálló kollektív szerződés értelmében kötelesek nem lettek volna — a béke reményében *teljes egészében megadták* a munkatársak által az év hátralevő 4 hónapjára kért fizetési pótlékot. Laptulajdonosok és munkatársak között tehát itt *anyagilag differencia nincs*. A kiadók azt kérték csupán, hogy erre a 4 hónapra biztosítva legyen szerkesztőségeikben a béke. A munkatársak erről — egy-két agitátor terrorja alatt — hallani sem akartak és kitört a sztrájk.

Végül azt olvassuk, hogy „az aradi közönség a legnagyobb szimpátiával kíséri az újságírók mozgalmát.” És hogy az aradi lapokat nem olvassák most, mert azok rosszak, a mióta a munkatársak sztrájkban vannak.

A közönség rokonszenve az első naptól kezdve szemben állt a sztrájkolókkal. A lapok pedig olyan gazdag tartalommal jelentek meg, hogy az olvasó egyáltalában észre se vette a sztrájkot. Az aradi újságok csak a sztrájkolóknak nem tetszenek most, a közönség teljes mértékben meg van velük elégedve.

Mi minden esetre jobb szeretjük, hogy nem megfordítva van.

Új rend a vasuti utazásnál.

(Kik utazhatnak bérlet szakaszban? Mikor kell kétszeres illetéket fizetni. Kiket illet meg első sorban ülőhely?)

Az Aradi Közlöny hirt adott már arról, hogy a vasuti utazás terén szeptember elsején új rend lép életbe és az új rendet szabályozó 243—763. C. I. rendelet már meg is jelent.

Miután a közönség körében az új rendszerrel különböző és egymással ellentétes hírek jelentek meg, de maguk a vidéki vasuti hatóságok sincsenek tisztában a követendő eljárással, illetékes helyen megkérdeztük, hogy ez az új rend részleteiben miből fog állani, mire a következő fejlátást kaptuk:

— Mindenekelőtt informálni kívánjuk a közönséget a bérlet szakaszokról elterjedt mendemondákról. Bérlet szakasz ma jóformán nincs. Bérlet szakaszt *kizárólag az igazgatóság engedélyezhet*, ennek engedélyezésére sem az tiszteletvezetőségek, sem pedig az egyes állomások főnökei nincsenek feljogosítva. Az igazgatóság csak két esetben engedélyez bérlet szakaszokat. Olyankor, ha valaki hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy annyira beteg, hogy az ülve való utazás részére életveszedelemmel jár, vagy ha olyan valaki kér bérlet szakaszt, akinek egyébként termes kocsiiban van joga utazni, de termes kocsi forgalmi akadály miatt pillanatnyilag nem áll rendelkezésére. Más esetekben bérlet szakasz nem használható és a bérlet szakaszt jelző cédulát seki nem rászathatja ki a fülkére.

— Az anomáliák megszüntetése céljából rendeltetett el, hogy a vasuti jegy árának kétszeresét, de legkevesebb tíz koronát kell fizetnie annak, aki akár jegy nélkül, akár érvénytelen jeggyel száll fel a vonatra, akár tovább utazik annál az állomásnál, amelyhez a jegye szól, akár magasabb kocsiosztályokba, vagy személyvonatról gyorsvonatra száll át. Ez utóbbi esetekben az alacsonyabb osztály jegyének és a magasabb kocsiosztály jegyének ára közötti különbözetet is duplán kell megfizetni, de ez esetben is az illetéknek legalább tíz koronát kell kitenne még akkor is, ha a különbözet kétszerese nincs tíz korona.

— Felemelt illetéket csak akkor nem kell fizetni az utasnak, ha jegy nélkül száll át az érkező vonatról azért, mert a vonat érkezése és a továbbutazásra használt vonat indulása között tizenöt percnél nagyobb időköz nincs. Az esetben sem kell illetéket fizetni, ha valaki olyan állomásról száll fel jegy nélkül, ahol nincsen jegykiadás.

— Intézkedik a most kiadott rendelet arról is, hogy az az utas, aki alacsonyabb kocsiosztályba váltott jeggyel magasabb kocsiosztályba szállt fel, még ráfizetés esetén is haladéktalanul tartozik átadni ülőhelyét annak az utasnak, aki eredetileg e magasabb kocsiosztályba váltott jegyet és nem tud ülőhelyhez jutni. Ezzel az intézkedéssel megszűnnek azok a rendszertelenségek, hogy az első osztályban az első osztályú utasok gyakran állni kénytelenek, mert helyüket másod, vagy harmad osztályú utasok foglalják el.

Miért?

Miért van a városbáznak olyan magas tornya, ha a városbáznak még sem tudnak — előre látni?

Miért Közép-Európa legarágabb közúti vasúta az aradi, ha füstöt szór, roszkatag s csak abban pontos, hogy minden hónapban — egy embert gázol el?

Miért van a városnak szénbőzottsága, ha szemet nem tud szerezni?

Miért vannak az árak maximálva, ha maximális áron nem kapunk semmit?

Miért mennek a rendőrtisztek szabadságra, ha a betörők nem mennek nyaralni?

Miért nevezik közellátási vállalatnak az aradi, ha mindenkinek saját magát kell ellátnia?

Miért vannak elpöjgyek ha nincsen elpö?

Miért? Miért?

Aradi bankjegyek kibocsátása.

(Tíz-husz filléres papírpénz.)

Minél tovább mentünk a háborus világégésbe, annál érezhetőbbé vált az aprópénzhiány s annál inkább kellemetlenségeink támadtak azért, mert a járványszerű aprópénzhiány miatt mindenki nagy pénzzel akart fizetni. Ugy tűnt föl e tény, miha kispénzű emberek nem is volnának, mintha elvitte volna őket a háboru orkánya.

Az aprópénzhiány jelenleg is országos jellegű és közgazdasági, ugyszintén erkölcsi szempontból veszedelemes, mivel a drágaságot fokozza, mert az árak nagy hajlandóságot mutatnak a kikerekedésre és amit aprópénzhiány esetén 80 fillérért meg lehet vásárolni, aprópénzhiányban egy koronával kell megfizetni.

Az állam fölismerte a visszás állapotot s az inségen akként óhajtott segíteni, hogy fölhatalmazza a városokat 10 és 20 filléres bankjegyek kibocsátására, amely bankjegyek a forgalomban, mint törvényes fizetési eszközök szerepelnének és hivatva lennének a vasfüllérek helyettesítésére. Nálunk először Sopron városa kísérletezett a városi bankjegyekkel, még pedig nagyon jó eredménnyel. Ausztria több nagy városában is forgalomba kerültek ilyen városi bankjegyek és nagy segítségül szolgáltak a vásárlások lebonyolításában. Külföldön különben már a béke éveiben is volt ilyen nem állami aprópénz forgalomban és különösen nagyobb fogyasztási szövetkezetekben divatozott az u. n. szövetkezeti pénz, amelyeket állami bankjegyek ellenében szolgáltatottak ki.

Az iparkamarák megkeresték a városokat, szükségesnek tartják-e a városi bankjegyek kibocsátását. Aradnak bizony szüksége volna városi bankjegyekre, mert különösen most gyümölcsszezonban, aprópénzhiány miatt nagy torlódás áll be az üzemekben.

A városi bankjegyek ellen több város azt hozza föl, hogy azok kibocsátása kártékonyan hat a pénz értékére, mert a nép fél a nagymennyiségű papírpénztől. Ez azonban vonatkozhat olyan városokra, ahol a nép nem bízik saját városában, de Arad nagyobb biztosítékot nyújt a városi bankok értékére a nép szemében, talán az állampapírok értékénél is. A városi bankjegyek kibocsátása megkönnyíti a városi kötvények kibocsátását és megkedvelését is, ami a jövő városi kölcsönök legegészségesebb formája lesz.

HIREK

Hamis hírek a királyné anyjáról.

(Egy svájci lap Svájcban látta a pármái hercegnőt és fiát.)

(Telefon.) Félhivatalosan jelentik: Genfi és lausannei lapok jelentései az utóbbi időkben oly gyakran bizonyultak hamisaknak, hogy tulajdonképpen megcáfolni is felesleges őket. — Megbízhatóságuknak újabb bizonyítéka a Gazette de Lausanne „Vendégeink” cím alatt közzétett következő jelentése:

— E pillanatban fővárosunk falai között időznek Zita királyné anyja fiával Bourbon Lajos herceggel, aki a belga hadseregben küzd. Kiséretében van Bülow herceg titkára Hintzburger gróf is. A hercegnő Luzernből érkezett, a hol Meklenburgschwerini nagyhercegnővel és Konstantin görög királlyal találkozott. A hercegnő ismét Németországba szándékozik menni.

Eddig a hiradás, amelyből természetesen egyetlen szó sem igaz. A svájci lapok hirszerzőgálatának merészségét jellemzi, hogy a közlemény éppen az augusztus 16—19. közti időben járta be a lapokat, tehát akkor, amikor a hercegnő a mi lapjaink jelentése szerint augusztus 17-én résztvett a Vartholzi kastélyban, a király születésnapján és jelen volt a tábornoki pálcá átnyújtásánál és a Mária Terézia lovagok felavatásánál. Vagyis egy olyan ünnepségen, amely az egész tengernagyikar, miniszterek, a vezérkar főnöke és helyettese, a királyi pár egész kísérete és számos más előkelőség jelenlétében folyt le, akiknek mindannyiuknak alkalmuk volt látni a pármái hercegnőt.

Az igazság az, hogy a hercegnő fiával együtt, aki a feldkircheni gimnázium hallgatója, július közepétől augusztus 12-ig a stájerországi St. Jakobban volt, azóta pedig a Steinfeld melletti schwartzaui kastélyban tartózkodik és csak egy napra távozott el augusztus 16-án, amikor a király születésnapja alkalmából Reichenaubába ment.

— Miksa főherceg korvettkapitány. Budapestről telefonálják: A hivatalos lap holnapi száma a királynak testvéréhez, Miksa főherceghez intézett, legfőbb kéziratát közli, amely szerint az uralkodó Miksa főherceget korvettkapitánnyá nevezte ki.

— Korlátok közé szorítják a bankjegy áradatot. Bécsből jelentik: Ma délelőtt 10 órakor a magyar és osztrák kormányok tagjai a külügyminiszterium palotájában közös értekezletet tartottak, amelyen nagyfontosságú ügyek felett tanácskoztak. A tanácskozáson résztvettek: Burián gróf külügyminiszter, Wekerle és Hussarek miniszterelnökök, valamint a magyar és osztrák szakminiszterek. A tanácskozáson, amely délután 2 óráig tartott, Burián gróf külügyminiszter beszámolt azokról a benyomásokról, amelyeket legutóbbi berlini tartózkodása alkalmával szerzett főképp a lengyel kérdésben. A miniszteri konferencia általános programjának keretében szóba kerültek az összes külpolitikai kérdések. A külügyminiszter beszámolt a salzburgi tanácskozások eddigi eredményeiről. Pénzügyi kérdések tekintetében a bankjegy áradatnak megfelelő korlátok közé szorítása és az osztrák-magyar bank kormányzói székének betöltése került megbeszélésre. A közéleti ügyek tárgyalása során megállapították, milyen gabona és egyéb felesleget adhat Magyarország Ausztriának, viszont megállapították a kompenzációnak mérvét, amelyet Ausztria nyújthat ipari és egyéb szükségleti tárgyakra Magyarországnak.

— Katonai kinevezések. A király kinevezte Papp Kovács Ferencet, 2-es honvédőrnagyot alezredessé. Dorner János 33-as gy. e., Hutterer Jakab 2-es h. gy. e., Putics Athanáz 2-es h. gy. e., Redinger Károly 2-es h. gy. e., Papp János 28-as vadász és dr. Mannheim Mór 2-es h. gy. ezredbeli zászlósokat hadnagyokká.

— Békésvármegye megszűnik. A képviselőházban a napokban várják a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslatot, melyet azonban előreláthatólag a vármegyék új területi beosztása előz meg. A vármegyét lehetőség szerint öszpontosítják, — egyeseket pedig megsemmisítenek. Ezek közé tartoznak a mi szomszédos vármegyénk is, Békésvármegye. A terv szerint alakulna egy teljesen új vármegye is, — Nagykároly, melyhez a megszűnő Ugocsa megye is hozzá tartoznék. Ez az újítás igen kedvező volna ugy anyagi, mint kulturális szempontból, mert ezáltal mintegy három és fél millió adminisztrációs költség szabadulna föl, melyet népiéleti és gazdasági célokra fordítanának. Ha ez a terv sikerül, úgy hatvanhárom vármegyéből negyvennyolc lesz.

(Nincs — van.)

Régen volt s ma már úgy tűnik fel előttünk mintha csak mese lenne az egész, hogy volt idő, amikor a sétáló dohányos szemét a trafikok kirakataiban izlésesen elhelyezett szivarok, dohányok kápráztatták. Ma üresen állanak a trafikok kirakatai s csak a sötét betűs figyelmeztetés van kitéve: „Dohány-nemű nincs.” Ez a megdöbbentő figyelmeztetés a vérbeli dohányosra olyan lesújtó, akár csak Dante poklának felirata: „Lasciate ogni speranza voi centrate.” De ha a trafikokban nincs szivar, hogyan lehet az, hogy a pincéreknel mindig kapható? És hogyan lehet az, hogy minduntalan halljuk egyesektől: Vettem száz darab Regalia Médiát, „Vettem száz darab Trabukot.” Persze a vétel árai horribilisek. Mindez azonban azt mutatja, hogy dohány-nemű a nincsen dacára is van, csak nem legális áron. Nem is csoda! A dohány-nemű ura a legkeresettebb csere-áru-cikk és éppen nem csodálkozunk, ha trafikosoktól nem kapunk még rövid szivart se, mikor csere áruként tizszer annyit kap érte. Mi regisztráljuk ezt a szomorú tény, egyebet nem tehetünk. Elvárhatjuk azonban, hogy a pénzügyigazgatóság, melynek hatáskörébe tartozik a dolog, megtalálja a módját, hogy a közszükségletet képező dohány-nemű, amíg van, ne tizszeres áron álljon a közönség rendelkezésére.

— Válságdíj a cári családjáért. A párisi Journal jelentés szerint a cári családnak Spanyolországba való utazásáról folytatott tanácskozásokat megszakították, mert a bolsevik kormány a Romanovok által különböző francia és angol bankokban elhelyezett összegek visszadását követeli.

— A bécsi gyorsvónaton meglópták Lukachich altábornagyot. Budapestről jelentik: Báró Lukachich Béla altábornagy, budapesti honvédkerületi parancsnok feljelentést tett a főkapitányságon lopás miatt. Az altábornagy, tegnap este 10 óra 45 perckor a keleti pályaudvartól Győron át Bécsbe akart utazni. Amikor Bécsbe megérkezett, észrevette, hogy két bőröndjét ismeretlen tettes ellopta. Az egyik bőröndben fontos katonai iratok, tisztii zubbonyok, lovagi nadrág és összes rendjelei voltak, a másikban élelmiszerek. Az anyagi kár összesen 20.000 korona. Az altábornagy 300 korona jutalmat ígér annak, aki a tettes nyomára vezet.

— A miniszterelnök gyémántja. Budapestről jelentik: A király Wekerle Sándor miniszterelnöknek tegnapi kihallgatása alkalmával átnyújtotta a Szent István-rend nagykeresztjéhez, amelyet a miniszterelnök még 1917-ben kapott, a gyémántokat.

— Sipista cseh katonák. A katonarendőrségnek besúgták, hogy a pályaudvar előtti téren az áutazó katonák között nagy mértékben dühöng a hazárdjáték. A katonák várják a vonatokat és időöltésből kártyáznak olyan tételekben, hogy némelyik gyakran az utiköltségét is elveszti. Ma délután a katonarendőrök razziát tartottak a pályaudvar környékén és több cseh nemzetiségű katonát fogtak el, akiket tiltott kártyázáson értek tetten, olyanokat, akiknek játékbeli szolidaritásukhoz alapos kétely férhet. Mintegy 300 korona összenyert pénzt a rokkantak javára el is koboztak tőlük. Érdekes, hogy egy Kugler József nevű civil vásárlóplanétás is belekeveredett a játékba és olyan szerencsétlenül operált, hogy az egész planéta és csziókészletét, valamint a plánéta-húzó nagy zöld papagályt és fehér egeret is elnyerték a kiváló szerencsével játszó csehek, akik végeredményben mégis rajta vesztettek, mert a hatósággal fog meggyülni a bajuk a hősiiesen átküzdött kártyacsata miatt.

— Eljegyzés. Steinfeld Ilit eljegyezte Tihanyi Ottó István m. kir. 1. honv. táb. ágyuzezredbeli főhadnagy. (Külön értesítés helyett.)

— Tetten ért vasúti tolvajok. Ma délután a Máv. pályaudvaron szolgálatot teljesítő Kovács Károly detektív észrevette, hogy a vagonok között két gyanús alak egy liszteszákkal foglalkozik. Igazolásra szólította fel őket. — Az egyik, aki orosz fogoly volt, futásnak eredt, a másik Káprás János napszámosnak, a Klein és Schlesinger aradi szállító cég alkalmazottjának mondotta magát, aki beismerie, hogy az egyik vasúti vagonból lopták ki az elmenekült orosz fogollyal együtt a zsák lisztet. Árukat raktak be egy vasúti vagonba és e közben határozták el, hogy lisztet fognak lopni. — Bevitték a rendőrségre, ahol folyamatba tették ellene az eljárást. Az elmenekült orosz hadifoglyot keresik.

— Szigorú büntetés lisztdrágításért. Ifj. Farkas Mihály nagyvarjasi napszámos lisztet hozott be Aradra szállítási igazolvány nélkül és a víztorony mellett árusította líterenként öt koronáért. Egy polgári rendőr észrevette és kocsijával együtt a rendőrségre kísérte. — A rendőrbíróóság árdrágítás, szállítási igazolvány nélküli lisztszállítás és a zár alá vett termék jogtalan forgalombahozatala miatt vont felelősségre és összbüntetésül 2 hónapi elzárásra és 1500 korona pénzbüntetésre ítélte. A szigorú ítélet Farkas Mihály megfélemberte.

— Szénhiány Aradon. Csak tegnapi lapunkban szállítottuk le valódi értékére a város-házáról elhangzott biztatóst, s már ma arról értesülünk, hogy a szénhiány már is fellépett Aradon. A Weitzer-gyár napok óta küzd a szénhiánnyal, kimerítette már a kölcsön segélyforrását is. Közel állott, hogy üzemét beszünteti. Ha ilyen fontos hadtüzem augusztus hónapban ilyen kritikus helyzetbe jutott, világosan áll előttünk, hogy mire számíthatunk a télen. De bajban volt a kisvasút is, melynek elfogyott a koksza s csak a Marta-gyár kölcsön szénével tudta az üzemét fenntartani. A jelenlegi viszonyok között azt ajánljuk mindenkinek, aki csak teheti, lássa el magát fával a télire, mert szén nincs és nincs is remény rá, hogy később legyen.

— Adomány. Az aradi m. kir. jószágigazgatóság mellé rendelt számvevőség tisztikara Molnár Györgyné jószágigazgatósági főszámtanácsos neje ravatalára szánt koszorúmegváltása címén a vak katonák javára adományoztak 30 koronát.

— Gondatlanság áldozata. Özv. Krac Tórné gyoroki lakos Livius nevű 6 éves fia pén-
tek délután kiment a legelőre egy tíz éves tár-
sával sertéseket őrizni. Négy óra felé a kis Li-
vius elvált társától, hogy a mezei kútnál vizet
igyon, mivel nagyon szomjas volt. Társa fi-
gyelmeztette Liviuszt, hogy ne igyék a mezei
kútból, mivel gyenge ő ahhoz, hogy vizet tudjon
merni a vödörrel. A fiúcska azonban nem hall-
gatott társa szavaira és megmerítette a vödört,
amely a kis Liviuszt felrántotta a levegőbe, a
honnán beleesett a kut vizébe, ahol halálát
lelte.

— Lisztkiosztás. Értesítjük a közönséget,
hogy a héten fejadagonként 75 deka kenyérliszt
és 75 deka főzöliszt kerül kiosztásra, melynek
ára adagonként papirzacskóval együtt 1 koro-
na 32 fillér. Felhívjuk az I., II., III. kerület ke-
reskedőit, hogy hétfőn f. hó 26-án, a IV., V., VI.
VII. kerület kereskedőit, hogy kedden f. hó
27-én, a VIII., IX., XI. és XII. kerület kereske-
dőt, hogy szerdán, f. hó 28-án, a pékmestere-
ket pedig hogy csütörtökön, f. hó 29-én jelent-
kezzenek a liszthivatalban az utalványok kivál-
tása céljából. — Közélelmezési hivatal vezető.

— Hatálozás. Molnár Györgyné, szül. Ben-
dik Etelka életének 49-ik évében Gyulán el-
hunyt. Aradon temetik el.

— A tízezer koronás bankó. Hecsedüs Lor-
ránt ideáját lapunk más helyén tárgyaljuk
részletesen, itt csak rámutatunk arra a furcsa-
ságra, arra a ferde helyzetre, a mihe a hábo-
ru előtti legértékesebb pénzünk, az ezer koro-
nás került. Régen az ezer koronást szent áhi-
tattal vette a kezébe az a boldog halandó, aki
hozzá jutott. Ez az élvezet a nagyon gazdag
emberek kiváltsága volt, ma a paraszt ember
gyömszőli be közönségesen a csizma szárába.
Azelőtt zsebébe tett valaki ezer koronát és el-
mehetett vele az Ilona-utca házat venni, ma
ha egy rend ruhát akarunk venni, vagy felesé-
günket akarjuk kiöltöztetni. — egy hordárt kell
fogadnunk, aki a bőröndbe csomagolt sok ban-
kót utánnunk hozza és egy fél óráig tart, míg a
kereskedőnek a mai pénznemekben kifizetjük
a ruhák vételárát. Ahhoz is hozzá szoktunk,
hogy az éllmes kalmárok, ha egy pakli gyulá-
nál többet vásároltunk, nem nagyon erőltették
meg magukat a visszaadással. Azért hadd jöj-
jön csak az a tízezer koronás bankó, legalább
legyen már olyan pénzünk is, amiből a vásár-
lások után. — néha még vissza is kapunk!

— 160 kiló kávét találtak Aradon. A rend-
őrségnek tudomására jutott, hogy Hoffmann
Mórné Deák Ferenc-utca 27. számú kereskedő-
nél kávé van eldugva és azt maximális áron fe-
lül árusítja. Petkovics Béla rendőrfelügyelő
egy most hazatért rendőrt küldött a boltba, a
ki rövid tárgyalás után 40 kiló hadikávét, kiló-
ját 15 koronáért, 20 kiló Franck kávét kilón-
ként 6 koronával vette meg. A rendőr kijelen-
tette, hogy az áruért később eljön. Egy pár
perc leforgása után a rendőr visszatért és hoz-
záfogott a kávé becsomagolásához. E közben
betoppant Petkovics rendőrfelügyelő, aki a
készletet azonnal lefoglalta és elkobozta. A ké-
sőbbi kutatás alkalmából még 1 és fél kiló do-
hányt és 120 kész cigarettát is talált a rend-
őség, melyet szintén elkoboztak. A talált árut a
rendőrbíróshoz szállították be és Hoffmanné
ellen áruhalmozás és maximális árak túllépése
miatt indult meg az eljárás. Hoffmanné ugyan-
is a 6 koronás hadikávékilójáért 15 koronát, a
Franck kávé kilójáért, melynek maximális ára
2 korona 40 fillér, 6 koronát követelt.

— Könyvtárakat, hangjegyeket vesz Kerpel

— Keresk. szakoktatás. Könyvelés, Gyors-
és gépirás, számtan stb. Beiratkozás: Gyors-
és gépirás: kola: Lázár Vilmos-u. 2.

— Aradi fiúk üdvözlöte az olasz frontról.
A mai posta egy rózsaszínű levelező-lapot ho-
zott szerkesztőségünknek, a mi vitézül harcoló
fiainktól az olasz frontról. A lapot itt közöljük:
Üdvözlőtünket küldjük az összes ismerőseink-
nek alantí aradi fiúk az olasz frontról: Erdélyi
Imre, Ékes József, Weisz Zoltán, Bunf K.,
Bauer György, Sánlay Ferenc, Szeles László,
Lammert Ferenc és Neumann János.

— Lakatos Ottó dr. plébánosi fizetése. A
város, mint kegyur évi 1000 korona fizetést ad
a róm. kath. egyház mindenkor plébánosának.
A tanács ma tudomásul vette dr. Lakatos Ottó
plébánossá történt megválasztását és utasította
a számvevőséget, hogy szeptember 1-től kezd-
ve az új plébánosnak utalványozza ki a fizetést

— Fontos újítás a lisztkiosztás rendjénél.
Régi vágya az aradi fogyasztó közönségnek,
hogy a lisztkiosztás ne a szokásos heti fejada-
gokra szorítkozzék, hanem hosszabb időre
előre adja ki a hatóság a lisztet, amelyet így a
közönség jobban be tud osztani magának. Ugy
látszik, hogy az ez évi országos ellátás már a
hosszu négy háborus évek tapasztalatain okul-
va, jobb lesz az eddigieknél, amint hogy tény
az, hogy a lisztkiosztás rendje évenként ia-
vult. Többszörösen fontos a helyes elosztási
rendszer az idén, amidőn az új termésrendelet
következtében az egész város közönsége ha-
tósági ellátásra van utalva. Ezért vehetjük meg-
nyugvással a városi közélelmezési hivatal ve-
zetőjének, Löcs Rezső h. polgármesternek azt
az utatását a lisztkiosztás körül, hogy a jövő-
ben egyszerre kéthetenként fogja megkapni a
közönség a neki járó lisztadagot. Ha a rend-
szer minden zökkenő nélkül beválik és keresz-
tülvittele nagyobb akadályokba nem ütközik,
akkor az ősztől fogva mindenki egy hónapra
fogja kivételni a hatósági lisztet.

— Akik a papíringet megették vacsorára.
Az *Arbeiterzeitungban* olvassuk a következő
kis történetet, amely Bécsújhelyen játszódott
le. Egy munkásné 24 koronáért két papíringet
vásárolt, az egyiket egy darabig hordta, az-
tán ki akarta mosni. A kapott utasítás tartva
maga előtt, az inget egy nagy fazék vízben
helyezte el, amelyet a tűzhelyre állított. Köz-
ben el kellett mennie élelmiszert bevásárolnia,
ami körülbelül három órai ácsorgással jár
Bécsújhelyen is. Mialatt az asszony távol volt,
haza jött a férje és felnőtt fia, mind ketten
gyári munkások. Éhesek voltak és kutatni kezd-
tek a konyhában ennivaló után. A tűzhelyen
megtalálták a nagy fazékat, amelyben már főtt
a víz és benne valami fehér pépes anyag usz-
kált. Azt hitték, hogy valami tejfeles ennivaló
készül s mivel a férj értett valamit a szakács-
művészethez, hagymát, köményt, ecetet tett a
fazékba, hogy az étel annál ízletesebb legyen.
Mikor a víz felforrt, a fazék tartalmát szépen
a tálba öntötték és csaknem az egészet felka-
lanzták. Az ize kissé különös volt ugyan, de
nem akadtak meg rajta, mert a háboruban
mindentől elszoktak, vagyis jobban mondvá,
mindenhez hozzá szoktak. Csak mikor az asz-
szony hazatért, tudták meg, hogy a papíringet
ették meg. Leginkább azon bosszankodtak,
hogy a szokatlan vacsora nagyon drága volt,
azonfelül az asszonnynak másik inget kellett vá-
sárolnia.

— Aranypénzt loptak az orosz foglyok. E
hónap 18-án éjjel betörték Klein Aliréd Igosi
nagykereskedőnél és az üzletben 85.000 koro-
na összegű 100, 20 és tízkoronás aranypénzt
loptak el. A rendőrségi nyomozás megállapí-
totta, hogy a betörést orosz foglyok követék
el a kereskedő szobaleányának segítségével.
Az elloptott aranypénzekből Pollák Ignác ke-
reskedő lakásának padlásán 60.000 koronát ta-
láltak meg. A padlásán az aranyakat a Pollák-

nál dolgozó orosz fogoly rejtette el. Valószínű
hogy a még hiányzó 25.000 korona is rövid
időn belül megkerül.

— A város sertésbiztosítása. Csak a napok-
ban adunk hírt arról, hogy a város közönsége
zsireláltása érdekében 1300 darab sertés biz-
tosítását kötötte le a Virág és Bibó cégnél, mi-
után Löcs Rezső h. polgármester az országos
közélelmezési hivataltól kieszközölte, hogy
Arad lakossága részére sertéseket biztosítsa.
Az országos sertésforgalmi iroda ma ar-
ról értesítette a város vezetőjét, hogy a köz-
élelmezési miniszter az esetleges visszaélések
megakadályozására megtiltotta, hogy a váro-
sok és más erkölcsi testületek, közintézmé-
nyek, kórházak, magáncégeknél hízallassa-
nak, Ezeknek sertésszükségetét ezután az
Országos Sertésforgalmi Iroda fogja ellátni oly
módon, hogy a sovány sertéseket átveszi, azok-
kat meghízaltja és bizony állapotban a városok
rendelkezésére bocsátja. Természetesen min-
den nyereséget kizárja. Ezen érte-
sítés alapján a városi közélelmezési és köz-
látási vállalat ma délután tartott ülésében el-
határozta, hogy a város részére a már meglévő
1300 darab sertésen kívül még 2000 darabot
fog beszerezni és ezt a Sertésforgalmi Iroda
utján fogja meghízaltatni, hogy a város köz-
sége zsireláltása teljes mértékben biz-
tosítva legyen. Információnk szerint remél-
hető, hogy az első 1300 darab sertés december,
január hónapra ki lesz hízaltva és a mutatkozó
zsirhiányon jelentékenyen könnyítve lesz.

— A kolozsvári nagy sikkasztás. Csató
Pál kolozsvári máv. ellenőr ügyében az ottani
rendőrség folytatja a kihallgatásokat. A rendőr-
kapitány ma reggel ismét kihallgatta Csáthót, aki
újabb részleteket beszélt el vallomásában a sik-
kasztás történetéről. Mindenekelőtt újból hangoz-
tatta, hogy ez év áprilisáig soha élelmen nem lá-
tott mako-kártyát, de másféle kártyát sem
ismert. Akkor egy kávéházban egy kártya-
csatát nézett végig, ahol pillanatok alatt ezresök
eserültek gazdát és egy szerencsés játékos alig
pár perc alatt tízezer koronánál nagyobb össze-
get nyert össze. Ebben a játékban ő megpróbálta
szerencsésjét. Előbb 10—20 koronás tételekkel
játszott és amikor ezeket elvesztette, nagyobb és
nagyobb összegeket tett fel egy-egy lapra. Ilyen
formán pár nap alatt pár ezer koronányi saját
pénzét elvesztette s akkor nyult az állam pénzé-
hez, hogy azzal próbálja meg visszahozni az
elvesztettét. A szerencse azonban állandóan elke-
rülte és így mindig mélyebben kellett belenyúlni
az állam kasszájába. Amikor már 50—60 ezer
korona hiány utatkozott, akkor hatalmas össze-
gekben kezdett játszani, nyolc-tízezer koronát is
tett egy lapra, azonban sohasem volt szerencséje.
Ekkor már látta maga előtt a szomorú véget és
ezért nagy ünnepeléseket is csapott és valóság-
szórt apé nni, amíg a hiány elerő a 180 ezer ko-
ronát. Csáthó elmondta, hogy Friedmann An-
dorról, Brecher Frigyesről, Heppes főhadnagyról
és egy másik katonatisztrel, Réthi Sándorról, Pál
Samuval, Hochmann Samuval és egy Klony nevű
bukovinai árdrágítóval szokat kártyázni és ezek
nyertek el tőle az elsikkasztott pénzt. A koloz-
svári rendőrség megkereste a budapesti állam-
rendőrséget, hogy hallgassa ki ebben az ügyben
a jelenleg ott tartózkodó Friedmann Andort is.
Ma reggel megjelent a rendőrségen Felner Gyö-
ző jogszigorló, akinek lakásán éjszakákon ke-
resztül nagy kártyázások folytak és elmondta,
hogy Csáthó neki 40 ezer koronát adott át azzal a
megbízással, hogy az a hó végén adja át Csáthó
egyik nővérének. Felner, miután olvasta a la-
pokban Csáthó sikkasztását, a negyvenezer ko-
ronát átadta a rendőrségnek. A rendőrség lefo-
galta ezt a pénzt is s így most már eddig 48 ezer
korona tért meg az elsikkasztott pénzből.

— Iskolai beiratás. A világosi polgári
leányiskolában a beiratkozások szeptember hó
2-án, 3-án és 4-ikén lesznek. Tandíj egész évre
400 korona. — Igazgatóság.

— Rendetlen emésztésnél, főleg nehéz
ételek, az alkohol és a dohányház méregtelen
éelyezete után, a természetes Ferenc József ke-
serűviz a bélsatornát fájdalom nélkül keresz-
tülöblíti, a nyelv is megtisztul s gyakran már
rövid idő alatt jó étvágyzete terem.

LEGUJABB HIREK.

— Merényistét terveztek Skoropacki hetimann ellen. Stockholmól jelentik, hogy az orosz forradalmi szociálista párt Skoropacki hetimann ellen Kiebben merényistét tervezett, melynek végrehajtásával a párt balszárnyának egyik tagját bízták meg. A hatóságok megtették a szükséges védelmi intézkedéseket.

— Fiat havi fogság a béke óhajtsáért. Luganóból jelentik: Hogy az olasz hatóságok milyen eszközökkel iparkodnak a békeagítációt elnyomni, arra nézve jellemző az a tárgyalás, amely a múlt héten folyt le a milánói törvényszék előtt. Janetta Adigél szociálista tanítónő ült a vádlottak padján, aki a villamoson beszélgetése közben a békekötés szükségességét hangoztatta és a további vérpazarlás oktalanságáról beszélt. Több utas feijelentésére le tartóztaták és a törvényszék hat havi fogságra ítélte.

— Ellenzéki győzelem az oláhországi pótválasztásokon. Bukarestből telefonálják: A legutóbb lefolyt pótválasztásnál egy kerületben az ellenzéki jelölt győzött, két kerületben pedig újabb pótválasztás váit szükségessé. — Ezt az eredményt nem lehet a politikai hangulat megváltozásának tulajdonítani, mert olyan kerületekről van szó, amelyekben az ellenzék az általános választások alkalmával is túlsúlyban volt. A kormánypárt egyébként oly hatalmas többséggel rendelkezik, hogy egy-két ellenzéki szavazat nem befolyásolhatja politikáját.

A strandról.

(Válasz két elégedetlenkedő nőnek.)

Két urihölgy hangos szóval csépelte tegnap egyik aradi kávéház terraszán a strandfürdőt. Engedje meg szerkesztő ur, hogy b. lapja hasábjain néhány megjegyzést tehessenek én is a strandfürdőről.

A közönség érzékeny is, ideges is. Elvégre ezekben a rettenetes időkben nem mehet el mindenki idegen fürdőbe, ébezni drága pénzért és nagy kényelmetlenségeket szídni, szintén drága pénzért. Hát az aradi közönség kilenczted része itthon marad és olcsó pénzért óhajt élvezni napot, levegőt, kényelmet, itthoni fejadagot, nyugalmat. Ezért aztán a ráérőknek, a nyaralóknak, a napfürdőzőknek apróbb kényelmetlenségeket bizony, el kell szíviezni.

Minden megértés idegpróba ma. Így vagyunk a strandfürdői állapotokkal is. Amikor a Maros innenső partján beleülünk a csónakba és várunk, irigyejük a tulsó partiakat, akik már vígon sütkéreznek a napon. Melegebbünk lesz és szídjuk a csónakosokat, hogy miért lapátolják olyan kényelmesen a vizet. Arra persze nem gondolunk, hogy ezek a jó emberek reggeltől estig huzzák az evezőt, végzik azt a nem éppen kellemes robotmunkát és szurja őket a nap, izzadnak, mint az igavonók. Ha benne ülünk a csónakban, akkor az a baj, hogy miért nem megyünk már, miért várunk még, miért olyan zsufolt a csónak, miért kell annak majd feborulni?

Végre átrúnk a tulsó partra. Miért nem lehet egyszerre a kabinba lépni, miért kell megint várni, miért nincs külön kabin, miért nincs tisztább lepedő, tisztább ruha és újabb ezer mért? És újból szétréznünk magunk körül. Ismét csupa ideges ember, asszony, leány. Az egyiknek a vizben nem jó, a másiknak a napon nem jó, az egyik azon tündöklik, hogy miért van Z. kisasszonyon feszes trikó, a másikat az bántja, hogy X. nén löttyög a ruha és vízesen huzzálja magán, a harmadikat az izgatja, hogy, egy fiatal pár egy-

másmele huzódva imádja a napot, a negyedikek a rögös homok nyomja, az ötödiknek a talpa érzékeny és keservesen lépked.

Mind olyan apró epizódok, jelenségek, a melyek az egyesek szerint úgy ítéltetnek meg, amint hangulatban az illetők, akik átélük, vagy figyelük, vannak. És a végén a sok apró strandi és fürdői kellemetlenségnek mégis csak van jótékony haszna. Kell hogy legyen, mert különben nem keresné fel a fürdőt az a sok száz ember. Ne mis a fürdőt, hanem a napot, a szabad levegőt, a Maros aranvos partját, amelyen éppen olyan drága, egészséges és bájos dolog sütkérezni, mint akár a Lidón, avagy Abbáziában. Pedig ott is van kényelmetlenség, drágaság, megszólni való, de az más.

A nyaralás tagadhatatlanul magán viseli a háboru bélyegét. Én azonban a sok minden rossz között a közönség ezreivel együtt megállapítom, hogy mindenütt jó, de legjobb itthon.

Ha töri is a lábunkat a Maros homokja, mégis a Marosé, ha egy kicsit kényelmetlenkedünk, bosszankodunk is, mégis kipihenjük a nyugalmas ágyunkban és ha itthon csókolja pirosra az arcunkat a nap, ha itthon ölelhetjük magunkhoz gyermekünket, a vígan futkosókat, a szöszkefejű, drága apróságokat, mégis a szemeink előtt vannak. Hála Istennek. Nem is olyan rossz a Maros fővenye, a szőkén csillogó forró iszapfürdő.

Aradi asszony.

A hét kesereiből.

Amíg itthon mindenféle
Panganak a bankok,
Addig mint a front-mezőkön
Gázolnak a tankok,
Vezérkarunk urai is így tanakodának,
S megüvíták a kisvasutat
Konkurrenciának.

Kávéházban sóhajtoit egy
Úr nagy mélabuval
Pusztaljanak a konülisok
S le a háboruval.
A konülisnál két ló kell csak
(Igaz ez, mi itt áll):
Egy kis ló, amelyik huzza
És egy nagy — ki beszáll.

Pensil.

EGYESÜLET.

(*) Az aradi üzletek vasárnap munkaszünetét meghosszabbították. Az Aradi Kereskedők Köre e hó 21-en este tartott gyűlésén mintegy 30—100 tag vett részt, a vásár- és ünnepnap munkaszünet kérdésével foglalkozott. Tartalmas bevezető beszéddel Kneffel Lajos elnök nyitotta meg a gyűlést. Érdekes történelmi visszapiantás után megállapította, hogy a mai nehéz háborus viszonyok különösen időszerűvé teszik a vásár- és ünnepnap munkaszünet kérdését, úgy az alkalmazottak, mint a főnökök szempontjából s általános helyesítés mellett terjesztette elő indítványát, mely a nyáron a bevált teljes vasárnap munkaszünetnek az egész év tartamára leendő kiterjesztését javasolta. A papir- és könyvkereskedők némi aggályoskodással szóltak a javaslatához, de sikerült rövidesen olyan megállapodást létrehozni, amely lehetővé tette az egyhangú állásfoglalást. — A gyűlés Keppich Zsigmond, Faragó Rezső, Clück Dezső, Kerpel Izsó, Grünvald S. és Dávid V. hozzászólásai után, egyhangú lelkesedéssel tette magáévá Kneffel Lajos rokonszenves javaslatát és kimondotta, hogy a háboru tartama alatt vásár- és ünnepnapokon általános és teljes munkaszünetet tart.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi értékpapírok.

(Élénk forgalom a Városi kávéházban.)

Az a huszonöt milliárd, melyet a jegybank a háboru folyama alatt kibocsájtott, úgy elárasztotta közgazdasági életünket pénzzel, hogy e pénzébőségnek egész természetes következménye lett, hogy a pénztől mindenki igyekezett szabadulni. Amikor már a közszükségleti cikkek mind elfogytak s abban spekulálni többé nem lehetett, reá vetették magukat a pénzes emberek az ingatlanokra. A házak és földek lettek nagy kereslet tárgyai. Most azonban már a házak és földek ára is annyira felment, hogy ezek az ingatlanok spekuláció tárgyát nem képezhetik. De elfogytak a kastélyos urí otthonok is, ilyen tuskulánomokat sem lehet többé már szerezni.

Ennek az állapotnak lett a következménye az, hogy az aradi pénzüntézetek papirjai iránt napról-napra növekszik az érdeklődés. Az emberek — már, mint a pénzzel bővekedő emberek — pénzüket újabb papirokban helyezik el s csak egészen természetes, hogy figyelmük első sorban az ismert aradi pénzüntézetek papirjai felé fordult.

Ujabbán a Városi-kávéházban déli 12 óra és fél egy között egész kis börze keletkezett. Az értékpapírügynökök Robicsék Lajos és Strasser Győző ülnek az asztalnál, körülöttük pedig a vevők sereglenek, akiknek vételét az ügynökök szorgalmasan jegyzik be a könyvekben. A mai déli forgalomban így alakultak az árak:

Első Aradi Takarékpénztárnál	1930 kor.
Ipar- és Népbank	610 kor.
Polgári Takarékpénztár	250 kor.
Megyei Takaréék	2530 kor.
Villamosgyári részvény	253 kor.
Ingatlanforgalmi Bank	1500 kor.
Csanádi Gazdasági Takaréék	1025 kor.
Központi Takarékpénztár	215 kor.

— Szeptember elsején megnyitják az aradi tőzsdét. Holnap, vasárnap az aradi tőzsde végrehajtóbizottsága az aradi tőzsdének szeptember 1-én való megnyitását fogja megvitatni. Kérdést intéztünk Goldschmied Sándorhoz, az áru- és értéktőzsde alelnökéhez, aki a megnyitásra vonatkozólag a következőket mondta:

— Holnap a felett fogunk tárgyalni, vajjon megnyitják-e a forgalom számára szeptember 1-én a tőzsdét. A megnyitás egész biztosra vehető annál is inkább, mivel a magánforgalom igen élénk.

Az aradi tőzsde ezelőtt öt évvel, 1913-ban alakult, de tekintve a közbe jött háborut, nem nyílt meg. Most végre remélhető, hogy szeptember 1-én a forgalomnak is átadják. Egyelőre valószínűleg csak két tőzsde-nap lesz: kedd és péntek. Már két bejelentett ügynök is van: Robicsék Lajos és Strasser Győző, de eelőreláthatólag ez a névsor bővülni fog. Az aradi tőzsde megnyitása valóban kívánatos és nagy reményekre jogosít.

— Aradi ingatlanok forgalma. Illics Miklós eladta a Szarvas-utca 1. és Oz-utca 32. számú házat 75.000 koronáért Schreyer Jakab és nejeének. — Puj Mária eladta a Trombita-utca 17. sz. házat 9200 koronáért Kerner István és nejeének. — Horváth László és neje eladták a Kne-zich Károly-utca 10. sz. házat 44.500 koronáért Böhm Károlynak. — Antalffy István eladta a Lenkey-utca 9. sz. házat 22.400 koronáért Gál Ferenc és nejeének. — Balázs Pálné eladta a Török Ignác-utca 17. sz. házat 12.000 koronáért Bauer Mariskának. — Özv. Szellner Ferencné eladta a Szél-utca 2—b) sz. házat 55000 koronáért Iszpravníc Mózes és nejeének. — Lovas Károly és neje eladták a Mihály-utca 86b) sz. házat 17.000 koronáért Tulipán Istvánnak. — Mossotzy Istvánné és tulajdonostársai eladták az Orcy-utca 27. sz. telekbe 659 négy-

A háboruban szerzett birtokokat kisajátítják.

(Az ingatlanforgalom kérdésében ezentul mindenütt a miniszteri kirendeltségek döntenek.)

A birtokpolitikai törvény javaslatán illetékes helyen dolgoznak már. A javaslat készítőit és a kormányt kettős szempont vezeti. Ugyanazok a szempontok, amelyek szükségessé tették az ingatlanok forgalmának korlátozásáról szóló különböző miniszteri rendeletek kiadását. Az első szempont az, hogy a magyar föld a hazához hű elemek kezébe kerüljön, lehetlenné váljék emellett a földdel való üzorsáskodás, a második szempont pedig az, hogy már most gondoskodás történjék a háborúból hazatérő földnélküli magyarokról, akiket minden körülmények között földhöz kell jutatni, mert ha ez nem történik meg, akkor beláthatatlan súlyos következmények állhatnak elő.

Az első célt a birtokforgalom korlátozásáról szóló rendelkezésnek törvény útján való és részletesebben körülírt szabályozásával lehet elérni. Ugy tudjuk, hogy ez meg is történik. A törvényjavaslat pontosan szabályozni fogja a birtokforgalmi korlátozásoknál követendő eljárást, emellett egységessé teszi az intézkedést az egész országban és elrendeli, hogy ezentul a birtokok forgalmának engedélyezése kizárólag a földművelésügyi minisztérium vidéki kirendeltségeitől függ, még ott is, ahol e kérdésben eddig a közigazgatási bizottság mezőgazdaság albizottsága dönthet.

Egyébként értesülésünk szerint a birtokok forgalmának korlátozása változatlanul megmarad, sőt arra is gondolnak, hogy radikális intézkedésekkel elejét akarják venni az olyan eseteknek, aminek a múltban fordultak elő, hogy tudnillik az érvényben levő rendeletek

szűkölet 45.000 koronáért Färber Lajos és neje nek. — Mossotzy Istvánné és tulajdonostársai eladták az Orczy-utca 28. sz. házat 24.000 koronáért Róth Zsigmondnak. — Hrtmann Samu és neje eladták a Munkácsy Mihály-utca 3. számú házat 36.000 koronáért Herczeg Mihály és nejének. — Özv. Sírán Ilésné és tulajdonostársai eladták a Sarkad Uj-utca 9—b) sz. házat 15.000 koronáért Halász Lajosnak. — Procop Jánosné eladta a Szt. Péter-tér 4—a) sz. házat 13.000 koronáért Mangelus Lipótnának. — Nyiri Lajos eladta a Gizella-utca 8. sz. házat 46.000 koronáért Turi Lajosné Lipcsei Jullánnának. — Paku Jánosné eladta Kosár-utca 45—c) számú házat 21.800 koronáért Reich Gyula és nejének. — Boldis Pál és neje eladták a Kapa-utca 37—a) sz. házat 42.000 koronáért az őthalmi első takarékpénztárnak. — Forunosza Sándor és neje eladták a Purgly Lajosné-utca 197. sz. házat Boldis Pál és nejének.

— Tőzsde. Budapestről jelentik: A mai tőzsdén a magánforgalom iránya rendkívül szilárd volt. Újabb vásárlásokra a vezető értékek sorban 6 uskve 8 koronával emelkedtek. Helyi értékek közül az országos fatermelő részvénytársaság részvényeit keresték, amelynek ára 50 koronával emelkedett arra a hírre, hogy a vállalat alapítóját emelt és az új részvényeket igen előnyösen tudja a régi részvényeseknek rendelkezésére bocsátani. Mai árfolyamok: Magyar hitel 1382. Osztrák hitel 910. Magyar bank 988. Rima 1188. Államvasút 1080. Fabank 979. Leszámitoló 853. Jelzálog 780. Merkur 393. Országos bank 608. Országos fatermelő 930. Gnttmann 1350. Lipótvárosi takarékpénztár 300.

— A gazdák visszakövetelik a kisüstiüket. Naponta jönnek hozzánk panaszos levelek a szövetkezeti szeszűzés ellen. Különösen helytelenítik a gazdák, hogy a szövetkezet ténykedése mindennemű ellenőrzés nélkül történik. Hordók hiányában kénytelenek rossz kölcsön hordókba helyezni aszeszt, mert a mai árakat befizetni nem lehet. Az is megtörténik, hogy

kijátszására a birtoktulajdonos cége egyszerűen részvénytársasággá alakult át és a részvények cseréltek gazdát.

A törvény szabályozni fogja a parcellázást is és pedig úgy, hogy a parcellázások állami felügyelet mellett, sok esetben az állam által lesznek csak keresztülvihetők.

Legfontosabb és leglényegesebb intézkedése azonban a törvénynek az lesz, amely intézkedik arról, hogy a háborúból hazatérő katonák és majdan az újvilágból hazatérő véreink feltétlenül birtokhoz jussanak. E tekintetben Wekerle Sándor miniszterelnök már tett egy nyilatkozatot, amikor először mutatkozott be a Házban és amikor azt mondta, hogy a birtokpolitikai kérdések megoldásánál a kormány attól sem riad majd vissza, hogy ott, ahol nem áll elegendő birtok a földnélküli magyarok rendelkezésére, a magántulajdonba nyuljon bele. Ez az elv fog megvalósulni a törvényjavaslatnál.

Tudósítónk értesülése szerint a törvény felhatalmazást ad az államnak arra, hogy a háborúból hazatérő katonák földvásárlási igényeinek kielégítésére — ha ez másképp nem lehetséges — elsősorban a háboruban szerzett nagybirtokokat vegye igénybe, ezeket lefoglalja és parcellázza. Ha azonban ezek a birtokok sem elégségesek az igények kielégítéséhez, akkor megfelelő sorrendben sor kerülhet a hitbizományok és az egyházi birtokok igénybevételére is.

A törvényjavaslat egyébként már készült és összei parlamenti tárgyalás alá is kerül.

a drága szesz — rossz hordókba kerülven — elromlik, ami óriási kár úgy az államra, valamint a gazdaközönségre. Legfőbb óhajításuk a gazdáknak, hogy az állam állítsa vissza a régi rendszert és adja vissza a gazdák kisüstiöit.

— Lesz félre elegendő szövet. Budapestről telefonálják: Vértés Emül a Népruházati bizottság vezérigazgatója a ruházatkódás kilátásairól a következőket mondotta egy újságitrónak:

— A népruházati bizottság állandóan foglalkozik az ellátásra szoruló tömegek felruházásának kérdésével. A közalkalmazottak 25 százaléka már ellátást nyert, a másik 25 százaléknak ellátása most van folyamatban. A női közalkalmazottak 25 százaléka is most kap ruhát. Számszerű adatokat arról, hogy a népruházati bizottság hány embert látott el, vagy hogy milyen készletekkel rendelkezik, a statisztikai adatok hiánya miatt nem adhatok. Bár sok nehézséggel küzdünk, sikerült oly mennyiségű szövetet biztosítani, amely elegendő lesz a köztisztviselők, magánalkalmazottak és gyári munkások ellátására. Technikai akadályai vannak annak, hogy az ellátás nem történt olyan gyorsan, mint reméltük, de mindent elkövettünk arra nézve, hogy akinek szüksége van ruhára, kellő időre hozzájusson. Állandóan gondoskodunk pótlásról is, több gyár állandóan gyárt szövetet. Fehérnemű tekintetében nagyon rosszul állunk, a helyzet belátható időn belül fog javulni, mert a készletek csaknem teljesen elfogytak. Szeptember elején megjelenik a ruharendelet, amely a luxus ruákh dögát szabályozza. Azontul csak jegyre lehet ruhát kapni, hogy azok, akiknek bőven van pénzük, el ne vonják a készleteket a szegényebb

néposztályoktól. Mindenkinek be kell jelentenie készleteit.

MŰVÉSZET.

* Zsúfolt ház miatt megbüntetett színigazgató. A pozsonyi színháznak jelenleg Szom bathelyen működő színigazgatóját, Polgár Károlyt, mivel a megengedettnél több állóhelyet bocsátott ki és így veszélyeztette a színházban levő közönség biztonságát, 200 korona pénzbüntetésre ítélték. Az ilyen büntetés-pénzeket szívesen fizetik meg a színigazgatók, akiknek háborus üzletmenete a legvérmesebb várakozást is meghaladja. A pozsonyi igazgató mégis megelébbezte a rendőrfőkapitány ítéletét.

* Az aradi zepkonzervatóriumban a beíratások szeptember elsején kezdődnek.

TERKESÁGOK.

(Miféle a nagyapa?) Egy aradi uricsaládnál megbetegedett a család szeméjénve: az 5 éves Bandika. Múló hajról, egy kis gyomorrontásról volt szó. Az orvos kanalas orvosságot írt. Bendi nagyapjának elkényeztetett kedvence, nem szívesen túrta, hogy a gyógyszer más adja be neki és egy izben, amikor — nagyapjának másfelé való elfoglaltsága folytán — az édesanyja akarta az orvosságot a kanálba önteni, erővel ellenkezett, sírásra fakadt.

— De drága kis fiam, hát nem mindegy neked, hogy ki adja be az orvosságot?

— Persze hogy nem, a nagyapának reszked a keze és felét mindig a kanál mellé cseppenti...

(Az utolsó kívánság.) Amióta kihirdették a státárjumat, nem múlik el nap anélkül, hogy valamelyik nagyobb vidéki városban a hadbíróság egyik-ésik katonaszökevény felett ne ítélkezne. A napokban egy többször megszökött cigány állott a hadbíróság előtt. Halálos ítéletet hozták. A cigányt, szokás szerint, megkérdezték, hogy mi az utolsó kívánsága?

Az elítélt szánakozva nézett körül:

— Szeretném a háboru végét megérni...

(A kőbirtalmú bók.) Egy vidéki tanító mesélte az alábbi esetet: Egyik aradmezői községben tanító vagyok. Csak nemrég kerültem a faluba. Többnyire paraszt gyerekek a tanítványaim, akiket bizony nem könnyű dolog jeni és olvasni tudás mesterességét megtanítani. Általános munkával és nagy türelemmel az évszázad vizsgálatokon kielégítő eredményt értem el. A vizsga után találkozom egy parasztgazdával, aki így hálaalkodott:

— Megköszönjük a tanító ur hozzánk való szívesességét. Ha a tanító urat nem helyezték volna ide, akkor az én fiam lenne most a faluba a legnagyobb számár...

TÖRVÉNYSZEK

* Eltették az „Alraune“ kiadóját. Élénk emlékezetében lesz még mindenkinek, hogy ezelőtt néhány hónappal Hans Heinz Ewers Alraune című fantasztikus regényét, melyet a békéscsabai Teván-nyomda adott ki, a regény szeméremsertő tartalmáért a budapesti ügyészség betiltotta és a könyvet elkobozta. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a gyulai törvényszék szakbizottsága és az ügyész vádbeszéde alapján, aki is a szeméremsertő sajtó megfélemlítésére példának való statuálását kérte, a kiadót, Teván Andort összesen 3000 korona pénzbüntetésre ítélté. Ugy a vádlott, valamint az ügyész felelősezt.

Szőlősgazdák!

Uveggel bélelt vasbeton hor-
cók gyártását legrovidebb
idő alatt vállalja

Merle Géza

mérnök, vasbeton specialista 6082
Arad, Deák Ferenc-utca 40. sz.
Telefon 849.

MODERN KABARÉ.

Központi Szálloda Salacz-utca.

Vasárnap, augusztus hó 25-én

Teljesen új műsor és magánzámok.

Borzalmas éjszaka. Táncozó némajáték Rummyval a főszerepben.

Don Juan. Kabaré-tréfa.

Samu mint diplomata. Bobózat.

Gergely Emmy új szóloval. Arad Endre, Návay Ilonka új számokkal. Azonkívül Rummy, Forray, Radnay, Harbányi, Szeghő, Hausz Gandé új dallal.

Hétfőn és pénteken pikáns-est.

Tánckaszinó a Központi szálló félükertjében. Az előadások naponta tíz órakor kezdődnek. Előadás után parkett tánc. Belépődíj 2 korona.

A szerkesztésért felel
STAUBER JOZSEF.

ÚJ KÖNYVEK

Schumacher: *Lady Hamilton szerelme.* Évtizedek óta foglalkoztatja a regényolvasók fantáziáját Hamilton lady tragikus, buja és kárhozatos szerelmi élete. A könyv most magyarul is megjelent. Lady Hamilton szerelme a regény címe és a Kultura kiadásában került a könyvpiacra. A tündöklően szép regény nyomdalmes meséjén a finom erotika színei csillognak át. A szép kiállítású könyvet Somlyó Zoltán költői tolla ültette át magyarra, — a mesteri fordítás sokban hozzájárul majd a kitűnő regény népszerűségének fokozásához. Lady Hamilton szerelme 12 koronáért rendelhető meg minden könyvárusnál.

A Színházi Élet, Incze Sándor lapja megint rendkívül gazdag tartalommal és képpel. Farkas Imre Tul a nagy Krivánon című darabjának harmadik felvonása teszi érdekessé ezt a számot, a melynek egy korona az ára. Előfizetés egy negyed évre 10 korona. Kiadóhivatal Budapest, VII. Erzsébet-körút 29.

A Nyugat folyóirat augusztus 16-i száma a következő tartalommal jelent meg: Babits Mihály: Kant és az örök Béke. Kortsák Jenő: Az első. (Novella.) Környey Zoltán: Séta a hegyen. — Fehér ágyon tavasszal. — Játék szavakkal. (Versek.) Réti Ödön: Erkölcstelen

kis történet. (Novella.) Lesznai Anna: Rigó Nittyre. — Dolgok öröme. — Egyszerű nóták. (Versek.) A posttká mögött: Fenyő Miksa: Párt alakulások. Ady Endre: Követelő irás sorunkért. (Vers.) Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Vilmos császár-út 51. szám. Előfizetési ára: egy évre 36 K., fél évre 18 K., egyes szám ára 2 K 40 fill. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Szeretett férjem elhalálása alkalmával ezton mondom köszönetet a városi tisztviselői karnak és mindazoknak, kik részvétüket fejezték ki és a temetésen megjelentek.

6098

Özv. Kasnyik Lajosné.

Limbeck János és fia „Bisó m. k. szab. ércokporos-gyára és temetőszendőző-vállalata” Arad.

Molnár György, főszámgazgatósági főszámtanácsos, mint férj a saját, ugyszintén az aulirottak nevében is fájdalomtól megtört bánatos szívvel tudatja a legjobb hitves, a hön szeretett jó leány, nagynéni, sógornő és rokon

Molnár Györgynő

szül. Bendik Etelkának

hétévi augusztus hó 21-én, délután 6 órakor, életének 49-ik, zavartalan boldog házassága 24-ik évében, rövid szenvedés és a haloklók szentségének áhítatos felvétele után, Gyulán történt jobblétre szenderültét.

A megboldogult drága halott földi maradványait Gyuláról Aradra elszállítatnak és az itteni felső temető halottas csarnokából, f. évi augusztus hó 25-én, délután 4 órakor, előzőleg a római katolikus anyaszentegyház szertartásai szerint történt beszentelés után, az ugyanottani családi sírhelyben helyeztetnek örök nyugalomra.

Az engesztelő szent-mise áldozat drága halottunk lelki üdvéért foyó évi szeptember hó 9-én délelőtt 10 órakor fog, a főtisztelendő Minorita-atyák szentegyházában, az ezek Urának bemutatattani.

Drága emléke szívünkben örökké élni fog!

Arad 1918. augusztus hó 23.

Özv. Bendik Józsefné szül. Nagy Etelka, mint édesanyja, Molnár Károly, neje és gyermekei, mint sógor, sógornő és unokahugai. Farayók Jenő, Mahr Irén, Hanák Béla és neje, unokatestvérei és gyermekei. Ugyszintén a nagyszámú rokonság, a jóbarátok és jó ismerősök nevében is.

Értesítés!

Vas szerencsénk a nagyérdemű
köszönet b. tudomására hozni,
:: hogy a helybéli ::

Kosminsky Lipót könyv- és papírkereskedő és könyvkötészetét

megvettük és azt Kosminsky Lipót utóda cég alatt a legmodernebb és legszolidabb alapon fogjuk tovább vezetni. Cégünk mindenkor az e szakmába vágó legújabb dolgokat fogja raktáron tartani és azokkal a legjutányosabb napi árakon szolgálni, könyvkötészetünk pedig megrendelőinket a legizolésesebb és legjobb kivitelei munkákról biztosíthatjuk. Tisztelettel

6039

Percoc Bóla és Tsa

Értesítés.

Késmarky István utóda a Weitzer János-utódaiban lévő

„Kegyelet”

temetkezési vállalatot megvette és azt a mai kor igényeinek megfelelően berendezve megnyitotta.

Elvállal temetéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig a legjutányosabb árakon. Nagy raktár érc- és fakoporsókban.

6081

Villamos erőre berendezett tűzifa fűrészlő gépek

olesó vágatási díjak mellett állandóan üzemben.

Bérvágások öl- és waggonszámra jutányosan eszközölhetnek.

Tűzifa utalvány nélkül is kapható.

Holländer Alfréd

Marosparti Tűzifa Telefon. 5879

Telefon 136. és 780. Telefon 136. és 780.

7895—1918. pm.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésbe jött és a legközelebbi törvényhatósági rendes közgyűlés által választás útján betölendő IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába sorozott 2600 korona kezdő fizetés és 800 korona lakbér járandósággal díjazott II-od aljegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak és az 1893. évi I. t. c. 3. §-ában előirt képesítéssel rendelkeznek, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt, Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságához címzett kérvényeiket a hivatalos órák alatt, folyó évi szeptember hó 7-ig bezárólag, hivatalomba nyujtsák be. A város szolgálatában nem álló pályázók egészségi állapotukat hatósági tisztviselői bizonyítvánnyal taroznak igazolni.

Arad, 1918. augusztus hó 22.

Narjassy, polgármester.

Mahr Sándor

villanyerőre berendezett kofagyára

Arad, Deák Ferenc-ut. 31-32.

Állandóan nagy raktár a legjobb minőségű keférukból. Vizonteladónak nagy árkedvezmény. Pontos munka. Telefon 1120. szám.

Használt ólom megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Viszketegséget,

először, ritkán a legerősebben emulanszja a Dr. Fiesch-féle essenci, törvényesen védett

„Skabiform-Kenőcs”

Nemcsak szaga, nem piszkít. Mindig erőre képeses Dr. Fiesch-féle készítmény. Próbá tégely 8.— k., nagy tégely 5.— k. Csak a Budapesti Gyógymertárban, Andrássy-ter 22. Votolnál a „KIS-ÉRTÉK” redigáló hivatalban. 7161

Apró hirdetések.

Lakást keres.

MAGÁNOS fiatal hölgynek ki lenne szíves ajánlani 1 szobás konyhás szép nagy lakást. Szíves ajánlatokat „Békeség szerető” jellegre a kiadóba kérek. 6068

KISEBB, JOBB család, 2-3 személy, 2 szobás bútorozott lakást keres, lehetőleg konyhával, vagy részben konyhaszámállal. Ajánlatokat „E. B.” jellegre a kiadóba kér. 6078

Kiadó lakás.

CINOSAN BÚTOROZOTT utcai szoba villanyvilágítással kiadó. Ugyanott műcsaládból leánygyermek, teljes ellátásra felvétetik. Pöltenberg-utca 5. 6043

Üzletek.

MEGVÉTELRE keresek jömenetelű cukrászdát vagy cukorka üzletet, Cim a kiadóban. 6062

Különféle.

FORRAY-UTCA 6. szám a. egy műhely vagy magazin helyiség kiadó. Bővebbet Perényi-u. 5. 6032

TARKA juhászkutyát urasághoz, vagy gazdag privát házhoz átadok. Deutsch Szabadság-tér 22. III. em. 6070

A Kardos Gábor-fele állandó képkiallítás

Arad, Atzél Péter-utca 1. sz. alatt

MEGNYILT.

Belépső elj nincsen. Szabad bemenet.

Kárpitos és díszítő

szakmába vágó új és javítási munkákat jutányosan és pontosan eszközöl. 4500

Szatmári György

kárpitos és díszítő Arad, Tőkölly-tér 6. szám (Szent István-utca sarok.)

245-1918.

HIRDETÉNY.

A kedvezményes borítaladó fizetésére igényt tartó szállóságok ezenel figyelmeztetnek, miszerint a házi fogyasztásra szánt évi borszükséglettük az 1892. XV. t.-c.-re való hivatkozással 1. évi szeptember 15-ig a fogyasztási adófelülvizsgálásnál bejelenteni el ne mulasszák.

Arad, 1918. augusztus 16.

Zikó János, f. a. felügyelő.

Felter Teréz

kozmetikai intézet Forray-utca 4. szám.

Legmodernebb szépségápolás. Hajszálak végleges eltávolítása. Vörös orr s kézkezelés, arcbőrkezelés. Hajmosás, szőrtelenítés, hajfestés. Házak festésel, maszkok. Szerekek, szőrtelenítés, vidékre is.

Személyszámláló

Teherautomatbűnök,

Pneumatikpótlók raktáron. 9036

REIKIAN GYULA,

BUDA-EST, V., Gézella-tér 3. szám.

Dr. KAJDACSÝ

gyógyk. mindenteljes bérbelet, kórházkezelést, valamint műt. bej. kezel. Beosztások: „Erlők 608.” mindenestül legújabb szerzővel. — Verrugókat Wassermann tanár módjával. — Kéznek kulcsa bejár. — Levélbeli kérdésekre válaszol. Szakzs. könyvet megköl. borszámba 2 kor. (bőlyeg is lehet) előzetes bejelentés után. BUDAPEST, VIII., József-körút 2/a. szám.

Ajánljuk legolcsóbb árért, legjobb minőségű

ANTRACEN TINTÁINKAT

írót és másolót kimérve literenként, vagy korsókban és üvegekben. Ajánljuk továbbá piros fémtintánkat és „Király kékítönket” is stb. — res tintáinkorokát és üvegeket megveszünk, becsorodánk vagy megtöltünk. 2801

Aradi Első Antracén-Tintagyár Simonyi-utca 6. szám.

A nagyhalmágyi

járásban Páfrányos község határában fekvő mintegy 1200 kat. hold búkterdő területen a

makkoltatási jog folyó évadra bérbeadatik.

Felvilágosítást nyújt: 6027

Dr. Baumgarten János, ügyvéd, Kőrösbányán.

Bécsi előkelő leánynevelő intézet

Karola v. Kastaly, Exzellenz Hhn v. Selwegen összeköttetésben egy Lyceummal, továbbköpző tanfolyamok, nyelv-, zene-, ének-, bentlakó, félbentlakó és bejárók részére. Bőséges, kitűnő ellátás. Jelentkezni naponta d. a. 11-1 óráig, d. u. 3-5 óráig. 9149

Wien, VIII. Langegasse 65. Tel interurb. 5299/B

Női kalap alakítást

a legújabb formákra vállalnak.

ARAD, Varjassy Lajos-utca 80. szám.

(Erzsébet mező mellett.)

Vidékieknek három óra alatt alakítunk Divatárusnők árkedvezmény és soronkívüli kiszolgálásban részesülnek. Legjobb bécsi munkások. 5998

Földbirtokoknak

55 évre 7% annuitás teljes árfolyam,
50 évre 6% annuitás teljes árfolyam,
63 évre 4-85 annuitás 95% árfolyam
65 évre 5-58 annuitás 90% árfolyam mellett, továbbá aradi házakra 50 évre 6% annuitás 98% árfolyam (továbbá adóre is) mellett tévesztéses és váltó kölcsönököt folyósítunk, valamint kisebb-nagyobb bñtökek, házak eladását és parcellázásokat vállal:

Bonyhádi József

Arad, Kapa-u. 47., d. u. 2. töl.

Birtokok és házak eladásra előjegyzve.

Szobafestő

ÉS mázóló

iparágba vágó munkákat a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig jutányos árak és pontos kivitelben elvállal nagy helyben mint vidéken

Szirbik Sándor

szobafestő és mázóló

Arad, S. Hátár-utca 3. sz. (Szerb templommal szemben) 4858

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkentése nélkül csak

TUNGSRAM-

félwattos lámpákkal lehet betartani. 7157

Hosszúság 25, 40, 60 watt fogyasztás

Tungsramlámpákat.

Értesitem

a n. 6. közönséget, hogy az Arpad-tér 5. sz. a. (izr. templom épület) nyitott könyv- és papirkereskedésben a legzsebb kivitelű imakönyveket, mindennemű zsidó szertartásos elkket tartok raktáron nagy választékban.

Jahrzeit táblákat és gyászalbumokat készítek pontos kiszámitással. Veszek régi héber könyveket.

Tisztelettel

5976 Finklestein József.

Ajánljuk kötelezettség nélkül, amíg a készlet tart legolcsóbb napi árban:

- Pipák
- Pirol és Sídol fémtisztítók
- Zsebkések
- Lakatok
- Iron feketes és Képi
- Óngyújtó zsinor
- Korona és lapos kékitő
- Zseb és rámas tűköt
- Talpvédők
- Lámpaárak
- Hajtűk
- Szalagok
- Lámpaból
- Bűszeköz
- Facsog

- Elaestópisztoly és dugó
- Hegedűhur
- Szappan
- Cipékrom
- Papipák
- Hüvelyek 7-18 hosszúság
- Ostorok
- Bakanecsi
- Margit díszek
- Csipek
- Csipekszövetek
- Ecetek, moszófők, fetekek
- Lókefe Ia, trt. 96 K
- Papucsok
- León csipke arany és ezüst

- Eszmakalapok, matröz és szines darabja 5 korona
- Notessék
- Levélpapírok 100-100
- Paraszt pipaszár
- Székrenypapír
- Papirsák fehér sup. 8.90
- Papirsák barna sup. 4.50
- Dobányezelence nickel
- Dobányezelence Mache
- Felvágó papír per 1 kg. 2.90
- Képeslap album
- Tű árú
- Cigaretta 4516
- Gombok

- Cipőfűzők
- Mosópor
- Ténták
- Cigaretta papír
- Fényház magyar 2.50
- Fényház Ferroland 2.80
- Bőrszír Ia. 4.80
- Kalap csomagoló
- Selyempapír
- Pergament papír
- Száj doromb
- Ostornyél
- Irodai papír
- Éjjeli mécs ládókban
- Lámpacső

és az összes e szakmába vágó elkket.

Fleiszig és Hirschfeld

norinbergi rövidáru, lámpa és papíráru nagykereskedők Arad. Telefon 1004.

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjmentesen szorított számítjuk.

Minden szó hirdetését ára 30 fillér. Vastagabb betűkkel 60 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután legkésőbb 6 óráig veszik fel.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szócím 8 soros.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

"VAGYONOS" jellegre levél van, kérem átvenni. 6101

FIATAL, barna leánynak vagy asszonynak támogató barátja lennék. Leveleket "Diskretio becsületszó" jellegre kérek. 6052

FIATAL ASSZONY, idősebb uriember barátságát keresi, ki anyagilag támogatná. Leveleket "Diskretio" jellegre a kiadóba kér. 6057

30-35 ÉVES, teljesn egyedül álló, cainos nő ismeretséget keresem. Választ kérek teljes címmel, esetleg fényképpel. "Uriember 33" jellegre a kiadóba. Discretio biztosítva. 6051

Alkalmazást keres.

FÉRFI DIVAT, rófia, rövid és kézműáru szakmában jártas kereskedő-szolgálat alkalmazást keres lehetőleg vidéken. Cim a kiadóhivatalban. 6102

LOVIDARU kereskedőségét alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 6094

HAZTARTÁS minden ágában jártas nő, különben főz, gazdaságon állást keres magános uriemberhez, vidékre is. Cim Vadaszkürt-u. 8. 6089

FIATAL HAZIAS NŐ magános urhoz gazdaságon, esetleg vendéglőben kiadó állást keres. Cim Purgly L-u. 106. 6086

MEGBIZHATÓ EGYÉN, ki hosszabb gyakorlattal bír, üzleti szolgálatot ajánlkozik. Fackelman József, Szentmárton. 5990

VIDÉKI NŐ házzelvezető állást keres jobb ur házába, helyben vagy vidéken. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 6030

POLGÁRI VAGYKÉP gépgyorsírónd írodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 6048

MAGYAR-NÉMET kisasszony, ki háztartásban segédkezik, állást keres gyermekekhez. Ajánlatok "Szorgalmas" jellegre a kiadóba. 6069

Alkalmazást nyer.

KERTÉSZET keresek október hó 1-re, ki szőlőkezelésben, műkertészetben és konyhakertészetben jártas, valamint méhészet-hez is ért. Evi fizetés 700 kor., teljes konvenció, díjazás és majorságtartással, napi 2 liter tej, 2 szoba konyhából álló lakás, fűtés, világítás. Cim a kiadóban. 6106

HIVATALNOKNŐ, ki a könyvelésben jártassággal bír, azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 6079

ÉVI KÖCSIS megbízható, aki a tehén-szelhez is ért, aradi tanyára kerestetik. Bővebbet a kiadóban. 6084

FÉRFIYERK házmentes gazdát keresek, ki fly működésben hosszabb ideig már működött. Ajánlatot bizonyítvány másolatával Faragó Benő intéző, Battonya címre kérek küldeni. 5855

IRODAI GYAKORLATTAL bíró kisasszony felvétetik. Cim a kiadóba. 6099

FALUSI 60 éves özvegy ember közös háztartásra avagy házzelvezetőnek olyan 40 év körüli nőt keres, aki szeret dolgozni és érti a falusi gazdaságot. Ajánlatokat "Háztartás" jellegre a kiadóban. 5015

EIN HAUSMÄDCHEN, die in jeder Hausarbeit vollkommen bewandert ist, wird für sofort oder 1. Sept. gesucht. Adresse in der Administration. 5937

FATERMÉLÉS ÜZEMTUNKNŐI némi írodai jártassággal bíró és gépirásban tőkés letes hivatalnoknőt keresnek. Lakás és ellátásról gondoskodva van. Fizetés megállapodás szerint. Ajánlatok intéződékhöz Spitz Testvérek fatermelési és bérigazgatósága, Zám (Hunyad megye). 6002

TANULÓ LEANY magas írással felvétetik a kalapbazarba. 5899

MINDENES FŐZŐNŐT, ki egy tehén kezelését is vállalja, keres szeptember 1-ére özv. Pap Elemérné Gyorok. 6019

4 KÖZÉPISKOLAI végzett fiatal ember gyakoroltnak felvétetik. Ajánlatok Aufrecht Miksa, Arad küldendők. 6064

HAZZEZETŐNŐ intelligens, ki jól tud főzni, magános urhoz kerestetik, esetleg rendelkezésére áll. — Ajánlatokat Deák Ferenc-utca 2, Schröd-mosoda. 6042

GAZDASÁGI IRNOKOT KERESUNK aradmegyei gazdaságunk részére azonnali belépéssel. Folyamodványok Ingatlan Forgalmi és Parcellázó bank Arad címre intézendők. 6060

ÚGYES derék és algyarrónok magas fizetéssel, tanuló lány jó fizetéssel felvétetik. Benjámín, Szabadság-tér 13. 6066

SEGÉDTSZT, kinek némi írodai gyakorlata is van, felvétetik a busszaki gazdaságban. Pályázatok kéretnek a gazdaság intézőségéhez posta Arad-Gáj küldetni. 6077

SZORGALMAS, MUNKÁS leány, ki már szatócs üzletben alkalmazva volt, a német és román nyelvet bírja, azonnal felvétetik. özv. Moskovitz Hermanné, Gyulafehérvár. 6061

KIFUTÓ- és tanulóleányokat keres Minerva könyvkereskedés. Dobó-u. 1. 5986

Vétel és eladás.

BLADÓ félhossza női szőrmekabát, utazóbunda, lábasak, vadonatúj sötétkék fiúöltöny, vadászigyver, flobert, revolver, pisztoly és 24 kötetes könyvtár. Cim a kiadóban. 6090

BLADÓ 30 lóerős 2 hengeres stabil gép "Garet" angol gyártmányu kazánra szerelve és 1 "Ford autó" hadi gumival. Bármikor üzembe helyezhető. — Cim Kossuth-utca 39., "43-as" vendéglő. 6097

FAJGYOMÓLCS, alma, körte, beszteccéi szilva kapható Felsősimándon Csukay Gyulánál. 6083

FRIJES FEHÉRNEMŰ KBLÉNGYE eladó. Salatz-u. 6. fidsz. 3. 6092

BUTOROK BLADÓK Mikszáth Kálmán-u. 2. 6085

NYERS BORKÖVET minden mennyiségben vesz Irom Arnold Beresényi Miklós-utca 39. szám. Telefon 194. szám 421

ZSOMBOLYAI 253. sz. kátrányzatlan hornyolt cserepet nagyban és waggontételben is ajánlunk. Pankotai cementárnyár, Pankota. Telefon szám: Pankota 9. és Arad 10-84. 4090

MÉZRE ÉS VIASZRA ajánlatot kér minden mennyiségre, ár megjelöléssel Rosenberg áruügynökség Arad, Weitzer János-u. főposta mellett, Telefon 1096. 6028

ZOLD FŐZELÉKEKET, diányt és paradicsomot szállítok maximális árban. Hétén friss hal érkezik. Luttwak József, Arad. Telefon 615. 1149

ÓVAFODJUNK hamis hirdetésekkel. Deák eszterp- és téglaművek főraktára Arad. Mittler-telep. Telefon 898. 5930

VOROSHAGYMAT, foghagymát, zöld-ségfőket, főzőtököt stb. a maximális árak keretein belül szállítunk. Árúügynökség Budapesti Áruügynökség, Mákó. 5931

2 DRB. másodéves szimentáli bika, melyek állatorvos által megvizsgáltatnak tenyésztésre alkalmas, eladó. Megtekinthető Rosenberg Sámuelnél, Mákó. 6036

KÉT NYEREG teljes felszereléssel és két kerekpár bőkebeli gumival, minden darab igen jó állapotban, eladó. Deák Ferenc-utca 40a., étterem. 6041

JÓKARBAN lévő magánjáró eszterp-garnitúrát 8-10 lóerőt megvételre keresek. Cim a kiadóban. 6045

EGY FÉLIG elkészített új, női fehérnemű eladó. Cim a kiadóban. 6047

TOBB SZÖLLŐKAD és törköly hordó olcsón eladó az Eisenstadter-féle szőlőben, Világoson. 6046

KOVÁCS SZERSZÁM kerestetik megvételre vagy bérletre. Cim Juhász János, Szentleányfalva. 6018

RUHAFESTÉK "Silvia" legelső márka nagyban és kicsinyben kapható. Goldstein Simon, Brád. 6050

BLADÓ 10 méter jó vászon és 3 új abrosz. Lövész-utca 1., földszint 17. 6053

BLADÓ keveset használt báló és ebédli butor és egy otomán. Dittlich asztalos, Kossuth-u. 68. 6055

ÚJ BUTORÜZLET Arad, Deák Ferenc-utca 40a. mindennemű butor kapható jutányos áron. Különösen ajánl amerikai íróasztalokat, egy szalon-garnitúrát, egy nagy garderober szekrényt. Wiegenfeld cég. 6073

KEVESET használt fekete zongora eladó. Deák Ferenc-utca 42. sz. 6080

Ingatlan.

ARADHOZ KÖZEL, egy fél óra járás, 20 hold szántóterület, hozzá való gazdasági felszereléssel együtt eladó. Mária-utca 2. szám. 6105

HENTESÜZLET házzal együtt és egy emeletes ház eladó. Cim a kiadóban. 6058

BLADÓ 1 nagy 1147[-]ól telkes bérház. Bővebbet Kosár-u. 1c. 6067

MAGÁNHAZ kerttel eladó, Illés-utca 36c. szám alatt. 6100

BLADÓ Töltés-utca 1. számú részben adómentes ház, mely áll 4 utcai szoba, fürdőszoba a minden hozzátartozókból. Ezenkívül zárt, tágas folyosóval, parkirozott udvarral és 1000[-]ól területű kerttel, melyben 350 gyümölcsös fa van. Az egész házzal villanyvilágítás van a azonnal elfoglalható. Vételára 65000 kor. Ertekezni lehet József főherceg-ut 1. számú vendéglőben. 6088

MODERN, ADÓMENTES magánház, szabadkézből eladó, Miklós-u. 67. 6059

KNÉZICH KÁROLY-utca 9. számú bérház eladó. Bővebbet Bonyhádi József, Kapa-u. 47. 4793

BLADÓ a háboru alatt épült, teljesen új, 3 szobás magánház, villanyvilágítás, gazdasági épületekkel felszerelve, egy hold telekkel, gazdálkodásra igen alkalmas. Cim a kiadóban. 5711

BLADÓ HAZ 4 szobás lakással, melék helyiségekkel, nagy kerttel. Felvilágosítást ad Pausár virágüzlet, Weitzer János-utca. 6038

REDYBÉNY PÉTERESZELI mellett eladó Vas-utca 1. és 2. számú, Lövész-utca 7. számú házak. Bővebbet Sarlot Domokos-utca 34. 4586

SZÖLLŐ kőnya és felszerelés nélkül Kovásziban, az egyik 3 és fél hold, a másik közel 2 hold, természettel együtt eladó. Emeletes szép ház két balkonnal — a belvárosban eladó. Betteheim és Fleiszig ügynökség, Attila-ter. D. u. 5-7-ig. 5969

BLADÓ Rákóczi-utca 1. számú ház, Kővetők kizárva. Felvilágosítást ad: Nkolics Döme ügyvéd, Mária-Radna. 5991

SZÉP FÖLDSZINTES SAROKHAZ a belvárosban, két modern uri lakással, nagy kerttel és udvarral, eladó. Bővebbet a kiadóban. 6024

BLADÓ 5 szobás magánház, kert és udvarral. A lakás azonnal elfoglalható. Cim a kiadóban. 6025

BLADÓ a belvárosban jóvedelmű kisbérház. Cim a kiadóban. 6010

VARIASSY LAJOS-U. 120. sz. kisebb bérház, egy 3 szobás és 5 egyszobás lakással eladó. 6054

TÖRÖLY IMRE-UTCA 8. számú ház eladó. 6049

JÓLJÓVEDELMÉZŐ ház eladó. Bátor István-utca 26. szám. Bővebbet ugyanott. 6044

Eladás.

TELJES ELLÁTÁSRA fogadok középiskolai tanulókat. Cim a kiadóban. 6091

INTELLIGENS zsidó család 1-2 diákot elfogad teljes ellátásra. Cim a kiadóban. 6095

POLGÁRI ISKOLÁBA járó leánykát teljes ellátásra felveszek. Zongora használat díjtalan. Cim a kiadóba. 6096

ELKÉPŐ uriháznál két 12 éven felüli urileány az iskolaidenyre teljes ellátással felvétetik. Zongorahasználat díjtalan. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 5411

ÖZVEGY URINŐ jó családból való két középiskolai vagy polgáriiskolai tanuló teljes ellátásra elfogad. Gondos felügyelet biztosítva. Dezső-u. 14. 5850

ATLÁSBAN LÉVŐ tanítónő, teljes ellátást keres, lehetőleg külföldi járatu szobával. Cim a kiadóhivatalban. 5942

VIDÉKI KISLEányt teljes ellátásra elfogadok. Cim a kiadóban. 5996

2 DIÁK teljes ellátást nyer. Schön Vilmosné, Hunyadi-u. 6. I. em. 6035

URI CSALAD negyedik realistát ellátásba venne. Cim a kiadóban. 6055

TANÁREMBER, két-három tanuló ellátására és oktatására felvesz. Cim a kiadóban. 6056

2-3 DIÁK TELJES ELLÁTÁSRA felvétetik intelligens családnál, hol egyuttal oktatásban is részesülnek. Cim: özv. Kohn Parkasné, Chorin Aron-utca 1. szám. 6063

Eladás.

DEUTSCHEN Sprache erteilt Unterricht Hochschüler und übernimmt schriftliche Hausarbeiten. Adresse in der Administration. 6908

GIMNAZISTAT polgáristát instrual-nék. Felsőbb osztályukat is. Megkeresések "Önkéntes" jellegre a kiadóba. 6077

Apróhirdetéseket lásd a 11-ik oldalon.